

Vpl. Pyhäjärvi

Tiistai 22. joulukuuta 2015

Pyhäjärveläisyyden vaali - Karjalan puolustaja

N:o 12 60. vuosikerta

Vpl. Pyhäjärvi-lehti toivottaa kaikille lukijoilleen ja aineistoja lehteen toimittaneille rauhaisaa joulua ja hyvää vuotta 2016!

Huittisten Karjalaseura juhli 70-vuotista taipalettaan

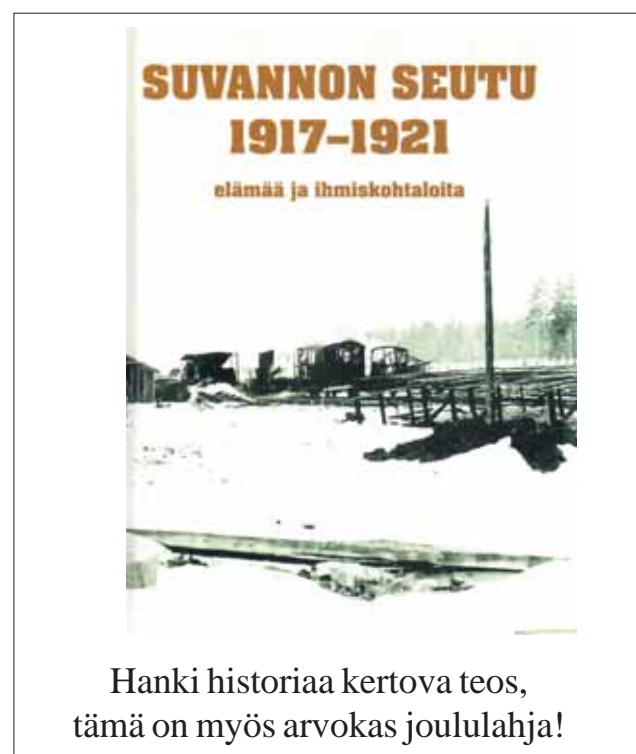
Seuran sihteeri Nina Naatula ja puheenjohtaja Heikki Kiiski puhuttavat joulupukkia, joka myös ehti piipahtaa Karjalaseuran 70-vuotisjuhlilla.

Pyhäjärvi- seura kiitti aktiivejaan

Pj. Riitta Hirvonen ojentaa Kaisa-Liisa Korhoselle Vpl Pyhäjärvi-seura ry:n standardin ja kukat kiitokseksi hänen uurastuksestaan seuran rahastonhoitajana.

SIVU 2

Hanki historiaa kertova teos, tämä on myös arvokas joululahja!

22. joulukuuta 2015

Löytöretki pyhäjärveläisyyteen

Olen ollut pian vuoden verran Vpl. Pyhäjärvi -Säätiön hallituksen varajäsen. Tähän tehtävään minut pyydettiin, kun omasin muodollisen pätevyyden. Isäni vanhemmat ovat Pyhäjärveltä. Muuta minulla ei antaa ollutkaan. Vuoden aikana olen miettinyt karjalaisuuden merkitystä itselleni. Onko se vaikuttanut elämäni tai muokannut identiteettiäni? Miten karjalaisuus on tullut minua vastaan?

Yksi varhaisimpia muistojaani liittyy joulunviettoon Kukon mummulassa Kyyjärvellä. Tyyne-mummun laittamien jouluruokien joukossa oli aina riisi- ja perunapiirakoita. Niitä "tökättiin" suolaiseen lihanpaistoliemeen. Joululaatikot olivat hyvin imeliä, siirappia ei säästely. Arvi-papan esittämä joulupukki oli harmaa, eikä punainen. Uutta vuotta sanottiin uudeksi jouluksi.

Mummulaan ajellessa isän murre vaihtui puolimatkan jälkeen karjalaiseen. Lapsuusvuosilta muistan Kukkojen suvun tapaamisia, yksi niistä Mouhijärvellä. Kävin silloin ensimmäistä kertaa Mouhijärven kirkossa, myöhemmin paikasta tuli minulle hyvin tärkeä. Mouhijärven seurakunnassa työskennellessäni pääsin mukaan vuoden 2008 Pyhäjärvi-juhlien järjestelyihin. Juhlien tunnelma oli innostunut ja kohottava.

Historia on tullut eläväksi, kun olen tavannut ihmisiä, joista mummu on aikoinaan kertonut. Erityinen lahja oli, kun minuun otti yhteyttä henkilö, joka Karjalassa oli ollut kesän mummullani lapsenlakkana.

Viime kesän Pyhäjärvi-juhlat pidettiin Sastamalassa 19.7. Karjalaisen kansan messussa saarnan paikalla oli näytelmä, jota katsoessa karjalaisten kohtalo tuli hyvin lähelle. Tarvitsin toisenkin nenäliinan. Karjalaiset kokoontuivat kirkkopyhään Tyrvälle myös 11.10., silloin toimin messussa avustavana pappina. Karjalaan jääneitten muistomerkillä lippuja kantoivat pikkuserkkuni Sami Karmala ja parhaan ystäväni isä Oiva Kaasalainen. Tajusin silloin, että karjalaisuus ei taidakaan olla minusta niin kovin kaukana.

Pyhäjärvi-Säätiö myöntää apurahoja, joista minäkin olen päässyt nauttimaan. Vanhempani ovat Pyhäjärvi-lehden lukijoita ja teologian opiskelijana heidän kannustamana hain ja sain apurahan Arvo Kukon rahastosta. Rahalla hankin uudet silmälasit, jotka olivat heprean opiskelussa todella tarpeen. Matkani pyhäjärveläisyyteen on vasta alussa. Luulen, että juuristaan tietämättömiä on minun lisäksi paljon muitakin. Kaikki kunnia kyykälle ja kansantansseille, mutta jotain muutakin tarvitaan, jotta heidät saataisiin asiasta innostumaan. Itse kaipaisin sitä, että joku kertoisi minulle Karjalasta ja Pyhäjärvestä, helpottajuisesti ja kiinnostavasti. Elämme Suomessa ja koko Euroopassa erikoisia aikoja. Maailman mullistuessa ympärillä on hyvä muistaa, että maailma on mullistunut aikaisemmin, ja sitten jälleen järjestynyt. Meillä karjalaisten jälkeläisillä on siitä aikaisempien sukupolvien antama vahva esimerkki. Eiköhän mekin siis selvitä.

Toivotan kaikille Pyhäjärvi-lehden lukijoille siunattua Vapahtajan syntymäjuhlaa ja Uutta vuotta 2016!

TARJA KOPALAINEN, seurakuntapastori Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön hallituksen varajäsen.

Kuvassa Tarja ensimmäisen, kesällä syntyneen lapsenlapsensa Nooan kanssa.

Vpl Pyhäjärvi-seuran kuulumisia

Seuran tilaisuuksissa on jatkettu Pyhäjärveä kylältä -sarjaa. Nyt pidetään taukoa, sillä seura on saanut haasteen järjestää 70. Vpl Pyhäjärvi-juhlat heinäkuussa 2016. Seuraavana vuonna 2017 tulee kuluneeksi 60 vuotta seuran perustamisesta.

Syyskokouksessa 15.11. hallitukseen tuli vain pieniä muutoksia. Rahastonhoitajana jo vuodesta 1991 lähtien toiminut **Kaisa-Liisa Korhonen** halusi luopua tehtävästä jaäden kuitenkin hallitukseen. **Sini Heikkonen** aloittaa nyt rahastonhoitajan tehtävässä. Puheenjohtajana jatkaa **Riitta Hirvonen**, varapuheenjohtajana **Pekka Lappalainen** ja sihteerinä **Emilia Timperi**. Muut jäsenet ovat **Mervi Hopia**, **Raili Huovila**, **Reijo Paussu** ja uutena jäsenenä **Eero Sirkiä**. Kunniapuheenjohtajamme **Juhani Forsberg** tulee kevätkaudella osallistumaan kokouksiimme nimenomaan Pyhäjärvi-Säätiön edustajana. Heidän yhteystietonsa löytyvät Karjalan Liiton kotisivuilta.

Pyhäjärvi-seura kutsui kunniajäsenekseen **Paavo J. Paavolan**. Lämpimät onnittelumme hänelle 80-vuotispäivänään!

Kaisa-Liisa Korhonen (o.s. Kuisma) on jo 1980-

Kunniajäseneksi kutsuttu Paavo J. Paavola (vas.) Riitta Hirvonen, Juhani Forsberg ja Emilia Timperi. Kuvat: Sini Heikkonen.

luvulla tullut mukaan seuran toimintaan, aluksi emännistöön. Vuonna 1983 hänet valittiin hallituksen varajäseneksi ja 1988 varsinaiseksi jäseneksi. Vuodesta 1991 alkaen hän on uuranut rahastonhoitajana, mihin "virkaan" on talousasioiden lisäksi kuulunut jäsenrekisterin ylläpitoa, onnittelukorttien lähettämistä, seuran tuotteiden myyntiä sekä edustamista mm. Pääsky ry:ssä. Halu-

amme kiittää Kaisa-Liisa Korhosta hänen ystävällisyydestään sekä ansiokkaasta ja sitoutuneesta työstään Pyhäjärvi-seurassa. Hänen tietofaitoan tarvitaan edelleen hallituksessa. Lämpimät onnittelumme hänelle myös uuden vuosikymmenen alkaessa.

Vpl Pyhäjärvi-seuran hallitus kutsuu jäseniään pääkaupunkiseudulta yhteiseen neuvonpitoon Karjalatalon

Sortavala-saliin to 14.1. klo 17.30. Pyhäjärvi-juhlien juhlatoimikunnan perusrungon muodostaa nykyinen hallitus, johon toivomme saavamme lisäjäseniä. Haluissimme kuulla teiltä kaikilta ideoita, kontakteja, tiedotuskanavia ym. Talkoolaisia tarvitaan lähinnä vasta varsinaisena juhlapäivänä.

RIITTA HIRVONEN

Paavo J. Paavola Vpl. Pyhäjärvi-Seuran kunniajäseneksi

Pääkaupunkiseudun Vpl. Pyhäjärvi-seura myönsi syyskokouksessaan 15.11.2015 Paavo J. Paavolalle seuran kunniajäsenen arvon. Samalla Seura onniteli 1.12.2015 80 vuotta täyttävää kunniajäsentään luovuttamalla hänelle Seuran pöytästandaarin.

Paavo J. Paavola syntyi 1.12.1935 Punkaharjulla. Hän on siis syntynyt Karjalain. Aktiiviseksi Vpl. pyhäjärveläiseksi hänet tekivät myöhemmät elämänavaiheet. Käytyään Siurosta käsin koulua Tampereella ja valmistuttuaan Tampereen Klassillisesta Lyseosta ylioppilaaksi hän aloitti opinnot Helsingin Yliopiston lainopillisessa tiedekunnassa. Vähävaraisen opiskelijan elämää helpotti se,

että kaikkien Vpl. pyhäjärveläisten tuntema maisteri **Reino O. Kukko** otti hänet kotiinsa Espoon Matinkylään asumaan oman poikansa kämpäkaveriksi. Asumisensa hän maksoi toimimalla Kukkojen talonmiehenä.

Paavo J. Paavola valmistui lainopin kandidaatiksi 1959, varatuomariksi 1962 ja oikeustieteen lisensiaatiksi 1966. Hänen työuransa on ollut monipuolinen ja mitava. Karjalaan hänet vetäköis Lauritsalan kaupala ja Lappeenrannan kaupunki, joiden kauppala- ja kaupunginsihteerinä hän toimi 1966-1967. Toimituaan Paperiliiton ja SAK:n lakimiehenä hänet valittiin valtakunnansovittelijaksi, jona hän toimi 1971-1979.

Tästä vaativasta tehtävästään hänet vieläkin parhaiten tunnetaan. Yhtä merkittävän työrupeaman hän teki myös Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan johtajana ja Kunnallisen työmarkkinalaitoksen johtajana liki viidentoista vuoden ajan aina vuoteen 1983 asti. Myös Helsingin kaupunginvaltuutettuna hän toimi 1977-1980.

Reino O. Kukko juurrutti nuoren ylioppilaan jo alusta asti Vpl. pyhäjärveläisyyteen sillä tavoin, että Paavo sai tehtäväkseen Vpl. Pyhäjärvi-Seuran sääntöjen laatimisen. Aktivoituaan uudelleen eläkeläisenä Vpl. pyhäjärveläisyyden hyväksi hän laati myös seuran uudistetut säännöt. Viimeiset vuosi-

kymmenet Paavo J. Paavola on toiminut Seuran lisäksi aktiivisesti myös Karjalan Liiton elimissä.

Me Vpl. pyhäjärveläiset tunnemme Paavo J. Paavolan totuutta ja oikeudenmukaisuutta vaativana ja vaalivana lakimiehenä, mutta myös karjalaista perinnettä rakastavana ja sen puolesta puhuvana henkilönä. Hänen puheenvuoronsa ovat edelleen perusteellisia ja punnittuja, joita on hyvä kuunnella.

Vpl. Pyhäjärvi-lehden lukijat kunnioittavat ja onnittelevat omaa "asianajajaansa" hänen saamiensa huomionosoitusten johdosta.

JUHANI FORSBERG

70. Vpl. Pyhäjärvi-juhlat
Järvenpäässä sunnuntaina
10.7.2016.

Huittisten Karjalaseura 70-vuotiaaksi

Huittisten Karjalaseura perustettiin kesäkuussa 1945 toisen evakkotaipaleen päätyttyä. Perustamiskokoukseen osallistui yli 100 henkilöä ja seuran ensimmäiseen johtokuntaan valittiin Vpl. Pyhäjärveltä, Kaukolasta, Viipurista, Muolaasta ja Hiitolasta yhteensä 12 jäsentä.

Seuran toiminta-alue käsitti alkuvaiheessa Huittisten ja Keikyän kunnat. Ensimmäisenä puheenjohtajana toimi **Eino Kaasalainen**. Alkuvuosina seuran toiminnasta muodostivat suurimman osan korvausasiat ja maanhankintalain toteuttamiseen liittyvät toimet.

Huittisten kunnan julkaiseman tilaston mukaan syyskuun 30. päivänä 1949 kunnassa oli 1327 siirtoväkeen kuuluva henkilöä, joista pyhäjärveläisiä 837, sakkolalaisia 216 ja kaukolalaisia 116. Tuossa vaiheessa 24 eri luovutetun kunnan alueelta oli väkeä Huittisissa. Lisäksi inkeriläisiä oli 34 henkilöä.

Jatkosodan jälkeisen sijoittamissuunnitelman mukaisesti Huittisiin sijoitettiin Vpl. Pyhäjärveltä ja Sakkolasta kotoisin olevia karjalaisia. Huittisiin muodostettiin maanhankintalain perusteella karjalaisille 184 erikokoista maatilaa, lisäksi useita vapaaehtoisin kaupun muodostunutta tilaa.

Olojen vakiinnuttua karjalaseuran toimintaan tuli voimakkaasti mukaan karjalaisen perinteen vaalimi-

nen. Tämä työ jatkuu edelleen varsin monitahoisena. 1990-luvulla avautunut kotiseutumatkailu rajan taakse toi toimintaan mukaan runsaasti myös nuorempaa väkeä.

Seuran 70-vuotista taitavaa juhlistettiin pikkujoulujuhlan yhteydessä marraskuun 29. päivänä Huittisten Seurakuntakeskuksen tiloissa. Tervetuliaiskahvituksen jälkeen seuran puheenjohtaja **Heikki Kiiski** toivotti juhlaväen tervetulleeksi. Samalla hän esitti lyhyen historiikin seuran toiminnasta kuluneiden vuosikymmenien aikana. Seura on toiminut useaan otteeseen niin Vpl. Pyhäjärvi-juhlien kuin Sakkolan pitäjänjuhlien isäntänä. Seuran jäsenmäärä on tällä hetkellä lähes 150. Yhteistoimintaan harjoitetaan Vammalan ja Aetsän seurojen kanssa.

Omalta osaltaan seura osallistuu myös Karjalaisseurojen Satakunnan piirin toimintaan. Yhdessä Huittisten Kotiseutuyhdistyksen kanssa järjestetään vuosittain karjalaisaiheisia kotiseutuluentoja. Seuran edustaja kuuluu myös Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön ja Satakunnan piirin hallintoon ja useat seuran jäsenet avustavat Vpl. Pyhäjärvi-lehteä kirjoituksillaan.

Seuran puheenjohtajana toimii tällä hetkellä Heikki Kiiski, varapuheenjohtajana **Markku Evala**, sihteerinä **Nina Naatula**, rahastonhoitajana **Seija Jokinen**

ja naistoimikunnan vetäjänä **Merja Inkinen**. Hallitukseen kuuluvat heidän lisäksi **Pauli Paukku**, **Jari Laineenoja**, **Maili Huppunen** ja **Sari Harjunmaa**.

Seurakunnan tervehdyksen juhlaan toi kirkkoherra **Rauno Herranen**. Onnitelutervehdykset seura sai vastaanottaa Satakunnan piiriltä, Vpl. Pyhäjärvi-Säätiöltä, Vammalan, Aetsän ja Vampulan karjalaisseuroilta. **Juhani Forsberg** toi tervehdyksen Vpl. Pyhäjärvi-seuralta toivottaen samalla kaikki läsnäolijat tervetulleeksi ensi kesän Vpl. Pyhäjärvi-juhliin pääkaupunkiseudulle.

Tilaisuudessa seura muisti Karjalan muistomitalilla **Pauli Paukku**, **Elli Marjamäki** ja **Merja Inkistä**. **Nina Naatula** seuran puuhakkaana sihteerinä ja nuorten tanhuryhmän vetäjänä, sekä **Petri Kiiski** laulujen esittäjänä ja yhteislaulujen monivuotista säestäjänä saivat kukkaistervehdyksen.

Juhlassa esittivät laulua **Heikki** ja **Petri Kiiski** viimeksi mainitun toimiessa myös yhteislaulujen säestäjänä. Seuran sihteeri **Nina Naatulan** johdolla esiintyi **Hupukoiden tanhuryhmät**.

Välilajan aikana nautittiin naistoimikunnan puurotarjoilusta ja tietysti myös odotettu juhlavieras joulupukki saapui tilaisuuteen.

Onnistuneen juhlan juontajana toimi seuran sihteeri **Nina Naatula**.

REINO ÄIKIÄ

Juhlassa palkittiin Karjala mitalilla oik. Pauli Paukku, Elli Marjamäki ja Merja Inkinen. Nina Naatula ja Petri Kiiski saivat ruusut.

Nuorten tanhuryhmä Hupukat esiintyi Nina Naatulan johdolla.

Heikki Kiiski ja Nina Naatula toivottavat juhlaan tervetulleeksi **Seija Hakasen** ja kansanedustaja, Vpl-Pyhäjärvi-Säätiön pj. **Pertti Hakasen**. Kuvat: Yrjö Inkinen.

Huittisissa asuva siirtoväki!

Huittisten Karjalaiset r.y. perustava kokous pidetään sunnuntaina 17 p.v. kesäk. 1945 kello 13.00 kahvila Osalassa Lauttakylässä.

Siirtoväki, saapukaa joukolla tilaisuuteen! Keskustellaan monista ajankohtaisista kysymyksistä, m.m. korvauslomakkeiden täyttämisestä ja siinä huomioon otettavista seikoista.

Kokoonkutsujat.

Evakkolasten koulu- muistoja kaivataan

Kaipaisin 1940-luvulla ja 1950-luvun alussa koulua käyneiden Pyhäjärven evakkolasten koulukokemuksia tutkimukseni lisäaineistoksi. Esimerkiksi seuraavat kysymykset kiinnostavat minua kovasti: miten sinua ja muita evakkolapsia kohdeltiin koulussa, kiusattiinko/ryssiteltiinkö teitä, miten evakkomatka ja muut elämänmuutokset vaikuttivat koulunkäyntiisi. Juttusi voivat olla täysin vapaamuotoisia, ja sekä myönteisiä että ikäviä kokemuksia saa olla mukana.

Voit lähettää muistojasi kirjeenä, sähköpostilla tai jopa soittaa. Kyselen sitten tarvittaessa lisää. Kiitos jo etukäteen!

Yhteystietoni:

HANNU ÄIKIÄ, hannu.aikia@koski.fi

puh. 041-461 9496,

Pääskynkatu 13 as 1, 24130 Salo

Kiitos!

Huittisten Karjalaseura vietti 70-vuotisjuhla 19.11.2015. Sydämelliset kiitokset muistamisista Satakunnan piirille, naapuriseuroille, ohjelman suorittajille, emännille sekä arvoisalle juhlayleisölle! Toivotamme kaikille rauhallista joulua ja hyvää uutta vuotta.

HUITTISTEN KARJASEURA RY

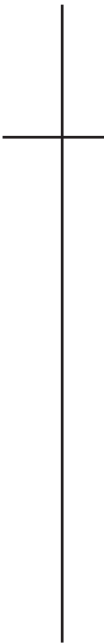

Rakkaamme
Hilkka Huppunen
os. Vuohelainen

s. 22.11.1920 VPL Pyhäjärvellä
k. 19.11.2015 Huittisissa

Kiittäen
Ossi ja Maili
lastenlapset perheineen
muut sukulaiset

Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa.

Työne Ilma Mirjam
Tuominen

o.s. Kukko

s. 26.8.1922 Pyhäjärvi VPL
k. 26.10.2015 Jämsä

*Syksyisen taivaan tuulet
minut mukanaan ottakaa
ja hellästi kantakaa sinne,
missä uupunut levätä saa.
Olen kulkenut pitkän matkan
ja minua väsyttää.
Saan viimein levon ja rauhan
ja uneen painaa päin.*

Muistaen
Lapset perheineen
lastenlapset perheineen
sukulaiset ja ystävät

Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa.
Lämmin kiitos osanotosta.
Kiitos äitimme hoitoon osallistuneille.

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön hallinto

Hallintoneuvoston varsinaiset jäsenet:

Esko Pulakka pj, Nokia
Tuomo Hinkkähnen vpi, Kokemäki
Teuvo Henttonen, Hollola
Raija Holma, Ikaalinen
Yrjö Inkinen, Tampere
Antti Kaikkonen, Tuusula
Jari Kukko, Lempäälä
Merja Luukkanen, Sastamala
Juhani Paajanen, Vantaa
Kalle Pakarinen, Imatra
Jukka Pehkonen, Pälkäne
Martti Pärssinen, Helsinki

Varajäsenet:

Lea Jokinen, Ikaalinen
Silvo Kaasalainen, Vantaa
Kari Kyander, Sipoo
Jukka Pusa, Sastamala
Risto Toiviainen, Hämeenkyrö
Anne Viitalaakso, Nokia

Hallitus, suluissa varajäsen:

Pertti Hakonen, Sastamala
(Mauri Hauha, Turku)
Juhani Forsberg, Helsinki
(Tarja Kopalainen, Sastamala)
Kirsti Naskali, Nokia
(Yrjö Inkinen, Huittinen)
Pirjo Kiiälä, Tampere
(Tuomo Hinkkanen, Kokemäki)
Markku Pärssinen, Sastamala
(Kari Aikäs, Sastamala)

Kirkonsanoma

Taivaallisen isän kiltteyttä

Muistan ensimmäisen kokemukseni hississä kulmisesta. Pyhäjärveläissyntyinen äitini oli töissä kymenlaaksolaisen sairaalan kansliassa. Asuimme sairaalan alueella sairaalan työsuhteasunnossa.

Joulun alla sairaalatyöntäjä tarjosi työntekijöille ja heidän perheilleen jouluisen aterian sairaalan ruokasalissa, jossakin yläkerroksissa. Tuolle aterialle olimme menossa, minä ja vanhempani. Eihän siinä vielä mitään, että sain kokea elämäni ensimmäisen hissikyödyin, mutta sitten hän vasta alkoi tapahtua, kun tajusin, että siihen samaan hissiin oli jonottamassa myös juhliin tulossa ollut joulupukki. Sehän sai minut aivan suunniltani. Minua alkoi jännittämään ja pelottamaan, vierastut-

tamaan ja hermostuttamaan. Hississä joulupukki alkoi kysellä, että "onkos siinä kiltti pojanviikari". En muista, mitä mahdoin vastata isäni jalkojen takaa, viisusti piilossa ja ainakin näennäisessä turvassa ollessani. Koska tokihan isäni yritti saada minut sieltä jalkojensa takaa esille ja kilttinä poikana pukille vastamaan. Mutta kyllä pelotti ja jännitti, pientä poikaparkkaa. Kiusata nyt ensimmäisellä hissiajelulla olevaa poikaa moisilla vaikeilla kysymyksillä kiltteydestä. Huh ja hui.

Joulun alla lapset saavat usein kokea tuon kiltteyden vaatimuksen kuristavan tunteen. Ellet ole nyt kiltti, pukki ei tuo mitään lahjoja. Tuhmat lapset saavat pukilta risuja. Sinun täytyy ansaita lahjasi kiltteydellä. Se ei riitä, että olet ole-

massa omana itsenäsi, välillä kilttinä, välillä vähemmän kilttinä. Kiltti se olla pitää.

Taivaallinen Isä ei tainnut ajatella ihmisen kiltteyttä ajoittaessaan saapumisensa ihmiseksi tähän ajan rientoon. Päinvastoin. Ihminen oli ollut ilmeisen tuhma haimasta maailman aamuhämärästä lähtien. Ei siellä kovin monelle hymyökapatsaita jaettu.

Juuri siksi Jumala tuli jouluna ihmiseksi, että Hän katkaisisi ihmisen "oman kiltteyden kierteen", sillä ihminen ei itse kykene omalla kiltteydellään tai synnitömyydellään hankkimaan tikapuita Jumalan luokse, Jumalan mielisuosiin päästäkseen. Jumalan oli itse tultava meidän luoksemme ja sen Hän teki Jeesuksessa Kristuksessa, jou-

lun lapsessa. Siinä tuli esiin Jumalan ikaikainen rakkaus luomaansa, syntiinkin langennutta kohtaan. Mutta juuripa tuosta ilosta, että Jumala minua, ei-kilttiä, niin rakastaa, seuraa se, että haluan tehdä kilttejä tekoja lähimmäiseni hyväksi. Ei pakosta, kiltteyden takia, vaan vapaasta tahdosta, toisen ihmisen hyvän tähden. Välillä onnistuen, välillä epäonnistuen.

Sitä se joulukin on, joskus lumen valkea kuin puhdas villa, joskus synkkä ja märkä kuin kuraisin raitti. Mutta siksi ja siitä huolimatta – hyvää joulua ja siunauksellista uutta vuotta.

JOUNI
HARTIKAINEN
kappalainen, Munkkiniemen seurakunta

Karjalaisseurojen Satakunnan piiri täytti 70 vuotta

Karjalaisseurojen Satakunnan piiri vietti 70-vuotisjuhlansa sunnuntaina 22.11.2015 Porissa.

Juhlapäivä alkoi Karjalaisen kansan messulla Keski-Porin kirkossa, jonka jälkeen laskettiin seppeleet sankarivainajien ja Karjalaa jääneiden vainajien

muistomerkille (kuva yllä, kuva: Arja Hämäläinen).

Pääjuhla pidettiin iltapäivällä Porin yliopistokeskuksessa ja siihen osallistui yli sata kutsuvierasta eri puolilta Satakuntaa ja kauempaakin. Juhlapuheen piti Karjalan liiton kunniapuheenjohtaja **Markku**

Laukkanen.

Karjalaisseurojen Satakunnan piirillä on 23 jäsenyhdistystä.

Pyhäjärveläistaustaiset henkilöt ovat vuosien varrella ja edelleenkin piirin toiminnassa aktiivisesti mukana. Piirin hallituksessa ja aiemmin varapuheenjohta-

jana toimii **Yrjö S. Kaasalainen** (kuvassa kolmas oik.) ja hallituksen jäsenenä **Markku Pärssinen** (kuudes oik.) Piirin puheenjohtajana on hiitolalaisjuurinen **Jouko Hämäläinen** (kuvassa oik.). -MP

Merkkipäiviä

Hannu Musakka, baritoni – yksinlaulaja Luojan armosta

– Laulajan urani ensisävellet kuultiin ilmeisesti jo 3-vuotiaana potalla istuessani laulettu "Hiljaa, hiljaa, joulunkellot kajahtaa", kertoo **Hannu Musakka**.

– Sen jälkeen laulaminen oli Lappeenrannassa enemmän osallistumista kirkossa käyntiin ja seurakunnan lapsi- ja nuorisotoimintaan sekä omaksi iloksi muuten vain. Silloin en uskaltanut julkisesti laulaa tai ei vain tarjoutunut tilaisuutta.

Hannun nuoruuden täytti myös urheiluelämä LUM:ssä ja lähinnä kestävyysjuoksut olivat ominta, lisäksi hiihto ja suunnistus.

– Tuosta kaikesta oli se hyöty, että vielä nykyisinkin jaksaa laulaa väsymättä ja kun terveys on ollut koko elämän ajan hämmästyttävän vahva, ei ole tarvinnut kärsiä sen enempää nuhasta, yskästä, flunssasta, eikä muistakaan kulkutaudeista.

Urheilu-harrastus poiki sittemmin ammatin, sillä hän pääsi opiskelemaan v. 1971-73 neljä-ammattiinsa liikunnanohjaajaksi ruotsinkieliseen Solvallen Urheilukopistoon Espooseen, kun avioliittonsa myötä oli muuttanut Helsingin seudulle.

– Ei miuta pelottanut aloittaa ruotsinkielistä opiskelua, sillä ruotsinkielinen kiinnostanut aina, vaikka todistuksen vitonen keski-koulusta ei jonkun mielestä ollut riittävä. No, se oli vain opettajan mielipide, ei miun. Miuta kiinnosti ja edelleenkin kiinnostavat kaikki vieraat kielet ja on ollut helppo oppia mm. ruotsinkielisiä ja myöhemmin norjaksikin laulettavia konserttikappaleita.

Liikunnanohjaajan ammatti vei sitten vähän ympäri maata, ensin Etelä-Karjalaan Ylämaalle, sitten Etelä-Pohjanmaalle Isoonkyröön, sieltä poikittain itään päin Savoan Kaaville ja myöhemmin vielä Pohjois-Karjalaan Juukaan.

Laulaminen muuttuu elämäntavaksi

– Kaaville muuton myötä menin mukaan perustetun mieskuoron toimintaan, joka antoi hyvät eväät yksinlaulajan uralle, opin kunnolla laulamaan nuoteista. Kun kuorolaulu ei riittänyt tarpeisiin.

– Enemmän halusin laulamiselta ja niin hakeuduinkin yksinlauluopetukseen. Lähin ammattitaitoinen opettajani löytyikin Kuopion Riihtavedeltä, 20 km:n päästä. Diplomii-/oopperalaulaja/Sibelius Akatemian Kuopion yksikön laulunlehtori **Seija Mikkosen** kanssa tein yhteistyötä v. 1983-86 ja kun työ vei

Juukaan, niin hakeuduinkin diplomi-/oopperalaulaja/laulunlehtori **Rauno Keltasen** oppilaaksi Joensuun Konservatorioon v. 1986-93. Samalla suoritin yksinlauluun liittyviä tutkintoja.

Hannu Musakka on osallistunut mm. kansainvälisen oopperalaulaja **Tom Krausen** kurssille. Baritoni Tom Krause ja tenori **Jussi Björling** ovatkin olleet parhaita esikuvia.

– Baritoni Tom Krause on ollut suosikkini aina ja Jussi Björlingin laulut soivat lähes joka päivä. Kometan "panna kampoihin" ja kokeilla, kuinka pitkään kestän mukana. Tämän myötä ylä-äänit ovat vahvistuneet ja laajuutta on tullut lisää, kertoo Hannu.

– Äänikin on samalla ja iän myötä kouliintunut kantavaksi, soivaksi ja vahvaksi, samalla herkäsi ja pehmeäksi.

Vuosien myötä Hannu Musakalla on ollut esiintymisiä Suomessa ja ulkomailla erilaisissa tapahtumissa, perhejuhlissa ristiäisistä hautajaisiin sekä lukuisia määrä omia konsertteja. Yhtenä tunnetuimmista konserttiniimistä on "Suomalaisen rukous - Den finska bön - Den finske bønn".

– Pohjoismaissa on hyvin paljon yhteisiä hengellisiä lauluja julkaistuina kaikille kolmelle kielelle. Suomen lisäksi myös ruotsiksi ja norjaksi, joista onkin helppo ollut koota joka maahan omankielistä ohjelmistoa, mainitsee Hannu.

– Lisäksi miulla on konserttivalintoja kaikkiiin kirkollisiin juhlalilanteisiin koko vuoden ajalle. Tarvittaessa tehdään seurakuntien kanssa tilaustyönä oma ohjelma, mikäli valmiista ei löydy sopivaa vaihtoehtoa.

– Onhan ohjelmistossa aina joitakin uusia tai harvemmin kuultujakin, mutta pääasiassa suomen-, ruotsin- ja norjankielisiä hengellisiä, vanhoja ja rakkaita yksinlauluja, isänmaallisia, kansanlauluja jne.

– Konsertteja on miulla ollut tähän mennessä yli 140 paikkakunnalla, ensisijaisesti Suomessa, mutta myös muualla Pohjoismaissa. Mieleenpainuvimmat esiintymispaikat ovat olleet Kerimäen vanha puukirkko, pieni museokirkko Loimaan Metsämaalla, Sollelän vanha keskiaikainen kivi-kirkko Morassa Ruotsin Taalainmaalla sekä Pohjois-Norjassa Finnmarkissa alkaen v. 2011 ja edelleen. Jäämeren rannalla olevissa kirkkoissa lueteltuna lyhyesti: Alta, Berlevåg, Bugøynes (Pykeija), Båtsfjord,

Kirkenes, Lakselv, Mehamn Gamvikin kunnassa, Vardø (Vuoreija) sekä Vadsø (Vesisaari)".

– Nämä Norjan konsertit lähtivät vähän vahingossa, sillä mie olin aikanaan v. 1990 hankkinut kartat tunturivaelluksia varten. Ne eivät kuitenkaan toteutuneet, mutta sitten kun näin vanhan dokumentin Berlevågin mieskuorosta laulamassa Jäämeren rannalla, niin silloin välähti: Miehän voin lähteä laulamaan sinne ja samalla kertaa viettää aikaani tunturissa telttaillen, kertoo Hannu innostuksestaan.

– Siitä se sitten käynnistyi, eikä loppua näy. Välillä yö tai kaksi teltassa ja pesu tunturipurossa ja sitten suihkun raikkaana laulamaan. Laulujen jälkeen taas autolla lähemmäs uutta kirkkoa ja sama kaava toistuu. Tietenkin pitää olla asianmukaiset varusteet, ettei ääni kärsi yöpakkasista, joita silloin tällöin on sattunutkin.

Vuosittain Musakkaa pyydetään yhä uudelleen syksyisin esiintymään tuonne puuttomalle vyöhykkeelle, nyt on jo viides vuosi takana Pohjois-Norjan kirkkoissa ja ensi syksynä taas.

– Näitä konsertteja varten sain stipendin v. 2011 suomalais-norjalaisesta kulttuurirahastosta".

Hyvin Hannu Musakka on aina otettu vastaan kaikille ja palaute on kannustanut jatkamaan.

– Laulujen valinnat sekä selkeä artikulointi ovat olleet ensiksi ääneen lausuttuja. Ovat lisäksi maininneet ääneni liikkuvan kevyesti laajalla alueella, joten ei voi olla muuta kuin kiitollinen ja nöyrä.

Säestäjinä omissa kirkkokonserteissa toimivat pääasiassa kanttori-urkurit, joskus piano-, viulu-, sello- ja harmonikan säestyksillä sekä tilanteen mukaan myös perinteisesti kirkkolaulua ilman säestystä, joka on mahdollista toteuttaa laulajan vahvalla ja kantavalla äänellä.

– Vakituista säestäjää ei miulla ole ollut, vaikka varmasti se olisi hyvä asia. Kenties kuitenkin vaihtuvat säestäjät opettavat sopeutumaan erilaisiin säestystapoihin ja se on todella hieno asia, enkä pane pahakseni olleenaan.

– Kirkkokonserttipäivinä mie olen avustanut seurakunnan messuissa. Samalla saa tuntuman uuteen esityspaikkaan. Täällä Koillis-Savossa saan olla mukana ihan muutenkin.

Muutakin kuin vain kirkkolauluja

Kirkkolaulujen lisäksi Hannu Musakka on esiintynyt Kaustinen Folk Music Festival -tapahtumassa vuodesta 1996 alkaen ja edelleen esittäen viikon ajan juukalaissyntyisen kuplettimestari **Eino Kettusen** tuotantoa. Vuosi 2016 tulee olemaan 20. kerta.

– Kuplettilauluihin mukaan pääsy on oma historiansa. Mukava on laulaa välillä harmittomia ja sisältörikkaita laulelmiä, silleen välipalaksi. Olenhan mie saanut mahdollisuuden olla esiintymässä Taivalkoskella Päätalo -viikollakin omanlaisensa ohjelman myötä eli laulan ja laulatan yleisöä.

Hannu Musakka toimii myös Kuopion kansalaisopistossa musiikin tuntiopettajana Juankosken, Kaavin ja Riihtaveden alueella, yhteislauluopiston vetäjänä vanhusten ja vammaisten hoitolaitoksissa, toimintakeskuksissa, hoitokodeissa sekä muissakin tapahtumissa. Yhteislaulutilaisuuksia on vuosittain ollut parhaimmillaan noin 100.

Merkittävimmät muut esiintymistilaisuudet ovat olleet mm. Karjalan liiton kesäjuhilla Lappeenrannassa kesäkuussa v. 2014 emeritusprofessori **Reijo Pajamo** juontana/säestäjänä ja Hannu Musakan toimissa esilaulajana. Yhteistyö jatkui Reijo Pajamon kanssa Kuopion kaupungintalolla syksyllä 2014 Vanhojen koululaulujen yhteislaulutilaisuudessa sekä 30.11.2014 Karjalan Liiton Valtakunnallisessa Talvisodan syttymisen muistojuhlissa sekä kesäjuhilla Hyvinkäällä v. 2015.

Uusi merkkipaalu laulajan taipaleella

–Vaikka mie en tunne vanhentuneeni, niin siitä huolimatta tosiasia on se, että vuodet ovat vierineet ja tämä vuosi onkin eräänlainen taitekohta miun elämässäni, kun joulukuun loppussa saan täyttää 70 vuotta. Mikäs tässä on laulaessa, enpä muuta osaa sanoa, naurahtaa Hannu.

–Kun joka paikassa ei voi olla yhtä aikaa, niin mie aloitin nämä juhluvuoteni laulut Helsingistä Karjalatalossa 14.01.2015 pitämälläni avauskonsertilla. Teemaksi miulle tuli jotenkin luonnostaan "Muistojen laulut" ja juontajana toimi edellä mainittu Reijo Pajamo ja säestäjänä pianisti **Terho Marlo**. Ja onhan näitä sitten riittänyt pohjoisinta Lappia myöten, kerrovi Hannu.

70 vuotta täyttävän Hannu Musakan juhlakonserttiin voi osallistua 27.12.2015.

Syntymäpäivänsä sattuu sunnuntaille joulujen yhteyteen, mikä antoi sysäyksen varsinaiselle juhlakonsertille.

– Mie ajattelin tarjota kuuliijoille hengen ravintoa, kun jouluna on muuten tarjolla ruokapöydät. Lappeenrannan kaupunkiseurakunta antoi miulle kirkon käyttöön ja silloin pääsen taas laulamaan "korkealta ja kovaa". Aivan kuten lapsena kirkon penkissä!

Syntymäpäivänään sunnuntaina 27.12.2015 klo 16. kultavassa 70-vuotispäivän juhlakonsertissa Lappeenrannan kaupunginkir-

kossa on kuultavissa mm. Elämäni on lauluni, Reppurin laulu, Oi kallis Suomenmaa, Finlandia, Nocturne, Oi muistatko vielä sen virren, Oi kiitos sä Luojan armollinen, Laps' olen Karjalan ym. Pianistina toimii edellä mainittu toinen karjalanpoika, Pohjois-Karjalasta Juuasta lähtöisin oleva Terho Marlo. Käsohjelmiä on saatavissa kirkosta 10 euroa / kpl. Tervetuloa!

– Juhlakonsertti on kiitos ja kunnianosoitus elämästä, itsenäisestä Suomesta, vanhemmistani, rakkaisistani, ystäväistäni sekä Karjalasta, haluaa Hannu mainita lopuksi.

Pyhäjärvi-lehti julkaisee

joka numerossa tietoa perhetapahtumista, kuten merkkipäivistä, edesmenneistä ja valmistuneista.

Muistathan kuitenkin aina kysyä asianosaisilta luvan tietojen julkaisuun.

Tilaa Vpl.Pyhäjärvi-lehti omaksi, ystävälle tai sukulaiselle lahjaksi!
Hinta edelleen vain 30 euroa/ vuosikerta

Soita p. 040 730 2622 tai tilaa nettisivujemme tilauslomakkeen kautta

vpl. **Pyhäjärvi**

Ja tapahtui niinä päivinä

Keisari Augustukselta kävi käsky, että kaikki maailma oli verolle pantava. Niin Josefkin lähti Galilean kaupungista Marian, kihlattunsa, kanssa, joka oli raskaana.

Kun maallisen vallan ylin toimenhaltija antaa käskyn, sitä on toteltava. Esteenä ei saa olla keskeneräiset puusepäntyöt, ei myöskään lähestyvä synnytyks.

Samastin hyvin kipeästi tutun jouluevankeliumin kertomuksen meidän pyhäjärveläisten joulun 1939, käydessäni joulun alla 1994 Pyhäjärven Vernitsalla. Kuin myös Marian ja Josefina paon Egyptiin, siirtolaisuuden ja hirmuvallan kuoleman jälkeen paluun takaisin synnyinseudulle Galileaan.

Kävelin lumista Laatokan rantaa Kahvenitsasta Sortanlahteen. Koko Karjala on vailla minkäänlaista elintasoeroa. Nyt luonnon lempeä lumi oli armeliaasti peittänyt alleen ikävimmat näyt.

Laatokka käyttäytyi tapansa mukaan kuten aina syysmyrskyissä. Se itki, valitti ja pyörteissä sylki raivoaan.

Vastapäisen Konevitsan siniset kupolit seisovat mykkinä ilman maallista valoa. Sisäisen valon lämpöä en myöskään havainnut heijastavan lähirantojen asukkaisiin.

Matkaseurueeseeni kuuluu ukrainalainen tiedemies, historian tutkija. Hän oli vanhempiensa kanssa kokenut monia pakkosiirtoja. Hän kyseli meidän karjalaisten evakkoajasta, pakkosiirron vaikutuksesta ihmisten psyykkeeseen, käytännön järjestelyistä evakuoiminnasta ja monista muista asioista.

Ja minähän kerroin, aivan kuin tutun joulukertomuksenkin, toisten kokemana.

Keisarilta oli käynyt käsky

30.11.1939 itäisen naapurimaamme päämieheltä oli käynyt käsky, että pieni Suomi oli valloitettava 21.12. mennessä. Itsevaltiainen Isä Aurinkoinen täyttää silloin 60 vuotta ja Suomi olisi sopiva syntymäpäivälahja. Vaikka elettiin joulun alla, joululahjaksi se ei sopinut. Joulun, Rauhanruhtinaan syntymäpäivän vieton hän oli vankeuden uhalla kieltänyt omassa maassaan.

Sotilaat toteuttivat päämiehensä käskyä suuren maan mahtavalla asearsenaalilla. Suomen rajalla maa vavaheli ja keinui. Rajan kansa oli kauhuissaan. Joka Kannaksen pitäjässä, niin Pyhäjärvelläkin, kirkonkellot viestittivät ihmisille hätäsanoman, pelätty sota oli syttynyt. Niihin yhtyivät myös Konevitsan moniääniset kellot, taustalla munkkien lakkaamaton rukous Herra armahda.

Joulukuun kolmas päivä oli sunnuntai ja jumalanpalvelus pidettiin Pyhäjärven kirkossa pimennetyin ikkunoin. Tutun rovestin sanoma saarnan jälkeen seurakuntalaisilleen oli hänen elämänsä vaikein tehtävä. "Teidän on jätettävä kotinne neljän päivän kuluessa. Mukaan voitte ottaa sen verran tavaroita, minkä käsissänne jaksatte kantaa".

Kukin lähti omaan kaupunkiinsa verolle pantaviksi

Ja niin lähtivät mariat ja joosefit ja koko heidän sukkuntansa yhteensä 400 000 kukin omaan sijoituspaikkaansa. Verotettava omaisuus ei ollut paljon. Erään äidin inventaario: Täs on miun koko omaisuus, viisi pientä orpolasta ja kahvipannu uus.

Jouluinen kuva Kannakselta 1939. Karjalaisiäntä on viemässä sotilaiden avustamana suojauteen. Taakse jäi lämmin koti niin isännältä kuin karjalta.

Oikein oli Johannes Linnankoski rajan lapsen elämää ymmärtänyt. Taas keran se kävi toteen.

*Meidän pirtit – ensi kokot
meidän aitat – ensi verot
meidän naiset – ensi kyynele*

Majatalot täyttyivät kulkijoista, tungos oli valtava. Jostakin kuului outo murre ja väsynyt ääni. "Liikaa taloohin on tunkijoiita" Aika ei pysähdy. Se kiertää vääjättömästi omaa rataansa, niin silloinkin. Tuli evakkoajan ensimmäinen joulun.

Sillä seudulla oli paimenia vartioimassa laumaansa

45 pyhäjärveläismiestä vietti 1939 joulua Taipaleessa. Ollitteko te jouluyön paimenia kedolla? Vastaajana iäkäs noitermaalainen sotaveteraani.

– Paimenen homma oli meille monelle tuttu lapsuudesta. Ajankuluksemme kuvittelimme silloin, mitä tehtäisiin, jos susi hyökkäisi karjan kimppuun. Ratkaisut olivat mitä mielikuvituksellisempia. Jos haluat käyttää paimen -vertausta Taipaleessa, niin kyllä niitä susia nyt tuli. Ei yksittäin, vaan laumoina. Ja vaikka niitä häisteli pois, niin niitä vai tuli ja tuli.

– Joulun alusta oli taukoamatonta tykkitulta ja sitä jatkui aattoilta kello 20 asti. Aattoiltana sotilaspastori kävi tervehtimässä ja toi korsuumme radion. Joulupäivä aukeni usvaisena, mutta hiljaisena. Kunnes, osa miehistä kuunteli radiosta joulusaarnaa: "Älkää peljätkö, sillä minä ilmoitan".... Silloin tuli hälytys. Vihollinen ylittämässä ennen näkemättömällä

miesvahvuudella Taipaleen yli. Sen joulupäivän myllerrys on jäänyt lähtemättömästi mieleeni.

– Yli 2000 venäläisen sotilain elämä päättyi Taipaleen jälle. Lisäksi jäi runsaasti sotakalustoa. Suomalaisia menhti 150 ja haavoittuneita oli 450. Kaatuneiden joukossa Arvo Hämäläinen, edesmenneen Vpl Pyhäjärvi-lehden toimittaja Kauko Hämäläisen veli.

– Tämän kaiken kokeneena toivon sydämeistäni ja hartaasti rukouksen, ettei mikään sukupolvi joutuisi puolustamaan joulurauhataavalla, jota koimme Taipaleessa 1939.

Evankeliumin sanoma on muuttumaton

Olemme usein vuoden aikana ja varsinkin itsenäis-

syyspäivänä muistelleet 70 vuoden takaisia aikoja. Olemme avarasti katsoneet myös eteenpäin. Merkittävintä liittymisen EU:n täysivaltaisena jäsenmaana ja allekirjoittaneet Schengenin sopimuksen, joka antaa kansalaisille vapaan liikkuvuuden kaikissa jäsenmaissa. Tämä ja monet muut epävarmuustekijät varjostavat tulevaisuutta. Menneisyys on kuitenkin aina hyvä muistaa rakenneltaessa uudenlaista yhteiskuntaa.

Mikään uusi ja muuttuva ei voi korvata evankeliumin sanomaa. Tarvitsemme sitä yhtä paljon tänään kuin menneinäkin vuosina. Kristuksen syntymän ilouutista elämän taakkojen alla uupuville. Jumala tuli ihmiseksi, löytääkseen eksyneen, vapauttaakseen umpikujaan joutuneen. Joulun ilosanoma kaikelle kansalle.

SALME RINTALA

Toistaako historia itseään?

Kun sota loppui, raja suljettiin ja karjalaiset saivat lähdön kotipaikoistaan. Evakot jaettiin ympäri Suomen kuntia pakkomajoituksella. Oma perheeni joutui Alavuden ja Juupajoen kautta pieneen satakuntalaiseen kylään. Siellä asui pelkästään rasisteja.

Kun miehet alkoivat rakentaa meille asuintaloja, ei ollut vielä kaivoa ja oli lupa käydä erästä lähteestä noutamassa vettä. Naapuritalon emäntä kuitenkin ystävällisesti kävi joka aamu sekoittamassa lähteen savivelliksi. Miehet sanoivat, että ollaan vain hiljaa, kohta saadaan oma kaivo.

Sitten kun koulutieni alkoi, sain karvaasti kokea olevani evakko ja karjalainen. Aikuisille ei niinkään sanottu, mutta meille lapsille sanottiin usein, että mitä te tänne tulitte, olisitte pysyneet siellä missä olette, menkää kotinne täältä. Menkää kotinne täältä, rysät! Ja tämän sai kuulla melkein joka päivä.

Meillä, joilla oli pitkä matka kouluun, tuli usein mieleen pyytää reen jalaksille myllystä palaavilta naapurikylän isänniltä. Nämä sanoivat, että karjalaisten lapset joutaa kyllä kävelemäänkin. Me evakot olimme evakotoljoja, pöllöjä, tuneet muka parempaan

tyhmiä, rumanaamoja, paitsemme sentään mutakuonoja ja paikalliset epäilivät, että joukossamme on ihan varmasti kaikenmaailman rikollisia ja väärintekijöitä.

Kansakoulussa minua kiusattiin koko ajan. Annoin niiden kiusata, koska muut karjalaiset lapset saivat silloin olla rauhassa. Pahin häväistys oli, kun ikäiseni 7-vuotias tyttö, joka asui tien vieressä, kerran hymyili minulle tienposkestä, veti housunsa alas, pyllylisti ja sanoi "karjalainen karjalainen" ja juoksi nau-raen kotiinsa.

Niin, nyt ovat ajat muuttuneet muka parempaan

suuntaan, en tiedä miten muualla päin on evakoihin suhtauduttu, onhan jo kymmeniä vuosia kulunut.

Omatkin nuorimmat sisarukseni ovat syntyneet 1950-luvun ja 2000-luvun välillä. He eivät tiedä evakkoajoista yhtään mitään, lapsihan minäkin silloin olin. Syvimmät haavat kuitenkin jäivät siltä lapsuuden ajalta ja ryssittelystä.

Nyt Suomeen tulee paikallisia ympäri Lähi-Itää. Niitä tulee varmaan kymmenestä maasta, Pohjois-Suomeen eniten. Niitä sanotaan milloin somalitiloiksi, milloin pöllöiksi ja tyhmiksi ja mutakuonoiksi.

Rumanaamat on myös aika yleinen nimitys.

En ymmärrä, ovatko suomalaiset niin fiksuja ja kauniita, ettei kenessäkään olisi mitään sanomista. Entisten evakoiden lapsenlapset saattavat olla pahimpia vihanlietsojia, he eivät varmasti tiedä siitä mitään, miten evakkoja vihattiin.

Kun ihminen tulee vierasta kulttuurista, kielestä, uskonnosta ja ruuasta, ei ole mikään ihme, jos ei osaa olla muun väestön mieleen. Ei luulisi olevan kovin vaikeaa opettaa tulleille Suomen kulttuuria ja tapoja.

Neuvon vihanpitäjiä menemään tutustumiskäynnille maahanmuuttajien luokse. Jos ei yhteistä kieltä ole, ottakaa kynä ja paperia. Yksi kuva puhuu enemmän kuin tuhat sanaa.

Sitten ne elintasopokolaiset, kyllä Suomen viranomaiset pystyvät seuloamaan porukasta vähemmän toivotut pois. Siitä ei ole epäilystäkään.

Ihmisen tieteellinen nimi on homo sapiens, ajatteleva ihminen. Onkohan nykyajan lapsilta jäänyt tämä sapiens pois.

KAIJA SUVELA

Kaurakiisselistä nisuäijiin

Keittäjä oli ystävällinen ihminen. Hymyillen hän katsoi meitä, kun jonossa tulimme ja otimme kaurapuurokipon keittolan pöydältä. Veimme puurokipon luokkaan pulpeteillemme, jonka suojaksi olimme leivittäneet pienen ruokalinnan. Omasta eväspullosta maitoa puuron päälle ja hyvältä maistui. Mutta kouluumme, Ikaalisten Leppäsjärven kansakouluun, oli tullut evakkotyttö kaukaa Karjalasta. Hän katsoi kaurapuuroa ja huokasi: "Oispa tää nyt kiisseliä".

Minun äitini, joka oli Vpl. Pyhäjärveltä kotoisin, keitti kaurakiisseliä. Mieleni on jäänyt kiisselin hieno, varsin erikoinen ja sanoisinko metka maku. Ei ollut ollenkaan ihme, että evakkotyttö sitä kaipasi.

Kaikkista karjalaisista ruuista länsisuomalaiset eivät pitäneet. Muistan Hildan, meidän päivätyöläisen, joka juoksi jätiesangon luo ja purskautti siihen suustaan ruuan, jota äiti kutsui rahkaksi. Äiti ei Hildaan pahastunut, vaan nauroi iloisesti.

Äidillä oli sisko, meidän Liisa-täti. Hän tuli kylään miehensä Daavidin kanssa. Täti kertoi sanoneensa naapurillensa: "Mie lähen nyt sisarein luo kestiin". Täti oli vilkas, aito karjalainen, mutta puhelias oli Daavidkin. Isä väsyi kuuntelemiseen ja meni sänkyyn huilaamaan. Siitä ei ollut apua. Daavid nosti tuolin isän sängyn viereen ja jatkoi juttua. Kertomista riitti, sillä Daavid oli käynyt Amerikassa asti ja asunutkin siellä jonkin aikaa.

Minä lähdin metsään ja palasin sieltä hyvän sienisaaliin kanssa. Liisa-täti halusi siivota sieniä minun kanssani. Hän kelpuutti huonomatkin sienet leikkamalla vain huonon kohdan pois sienestä. Sienien puhdistaminen oli tädille tuttua ja mieluista puuhaa. Ja puhumistahan se ei estänyt.

Isosiskoni leipoi kakun vieraitten kunniaksi. Täti seurasi tarkasti siskon työtä ja antoi neuvoja, milloin kananmunat on tarpeeksi hyvin vatkattu. Hyvinhän se kakku sitten onnistui.

Liisa-tädin ja hänen miehensä vierailut toivat piristävää vaihtelua meidän perheemme elämään. Mekin puolestamme kävimme heidän luonaan Ikaalisten Myllykartun kylässä. Täti oli nähnyt vaivaa, keittänyt ja paistanut. Vuorotellen emäntä ja isäntä kehottelivat meitä nauttimaan pöydän antimistä.

Äitini leipoi ahkerasti karjalanpiirakoita. Täytteenä oli yleensä peruna, joskus porkkana. Niitä maalaistalossa oli omasta takaa. Äidin piirakat olivat aina pyöreän mallisia. Jokin aika sit-

Täti Liisalla ja hänen miehellään oli kasvattipoika, Martti, joka on kuvassa päässyt hevosen selkään kasvatusisänsä kanssa. Liisa-täti seisoo kodin rappusilla, rapuilla istuvat naiset ovat perheen vieraita.

ten kansakoulutoverini muisteli meillä lapsena saamiaan perunapiirakoita. Ne olivat olleet hänelle harvinaista herkkua.

Lapsuuteni joulujän ruuista on erikoisesti jäänyt mieleeni äidin ihana lantullaatikko ja leivonnaisista nisuäijät, toiselta nimeltään pullapojat. Äiti kertoi, että hänenkin lapsuuskodissaan, joka oli köyhä koti, leivottiin jouluksi pullaa. Olen vaalinut tätä perinnettä ja leiponut jouluksi nisuäijä. Rusinoita olen laittanut äijille silmiksi, suuksi ja naapeiksi. Jouluvieraistani minun nisuäijäni ovat olleet hauskoja.

LAHJA SIUKOLA

"Isä väsyi kuuntelemiseen ja meni sänkyyn huilaamaan. Siitä ei ollut apua. Daavid nosti tuolin isän sängyn viereen ja jatkoi juttua"

Kirjoittajan täti Liisa Luoma o.s. Savolainen, kotoisin Vpl. Pyhäjärven Jaaman kylästä, ja miehensä Daavid Luoma, kotoisin Ikaalisista.

Ajankohtaista asiaa
www.karjalanliito.fi

Nuijan varresta

Lunta ja valoa odotellessa

Ihmeellisen pimeää on tämä aika. Jos välillä on lunta täällä Tampereen seudulla, kohta se on taas pois. Pitkään aikaan en ole koko marraskuuta ollut Suomessa. Nyt olen, ja on ollut aikaa seurailta kaikkea tapahtunutta, ja samalla vähän osaltani elvyttää puheenjohtajan palstaa. Jos vaikka alkaisi tulla tavaksi.

Luettelen seuraavia tapahtumia tietäen, että joku voi moittia mieleessään nurkkakuntaisuudesta. En välitä siitä, naputtelen näitä rivejä Pyhäjärven ja koko Karjalan puolesta, ja sattuneista systä etenkin Noitermaata muistaen.

Olin viikko sitten Tampereella väitöstilaisuudessa. Kolmas serkkuni **Heli Vihtotula** väitteli eläkevuosien juuri alettua. Hyvin kaikki sujui. Tohtorin hattu on odotettavissa ja miekka, tai ainakin todistus tulee, korkeimmasta tutkinnosta. Helin juuret ovat vankasti Noitermaassa sekä äidin, **Irja o.s. Matikaisen** ja isän, **Lauri Felinin** puolelta. Varmaan joku kirjoittaa lehteen asiasta tarkemminkin.

Heli on tehnyt pitkän päivätyön opettajana. Mutta nuorempiakin Noitermaajuurisia on tänä vuonna väitellyt, kuten lehdessäkin on kirjoitettu. Meidän **Anna**-tyttömmme hoiti asian kesäkuussa, ja syksyllä tuli postissa kaivattu todistus pitkästä työstä. Vuodenvaihteessa Anna aloitti tutkijan työnsä Turun yliopistossa. Ja juuri tämä Turku-juttu on minua tänä kesänä huvittanut. Tai Noitermaa-Turku yhteys, kytkentä, miten vain.

Suomessa pidetään joka 5. vuosi varsin arvostettu Sibelius-viulukilpailu. Välieriin pääsi tänä vuonna 23-vuotias **Pekko Pulakka**, suomalaisia oli välierissä vain kaksi soittajaa. Ja missä Pekko onkaan viime aikoina vaikuttanut - Turussa! Hän on aloittanut tarkkaan ottaen helmikuun alussa vuorottelevana konserttimestarina Turun Filharmonisessa orkesterissa. Pekon isä on **Timo Penttinpoika Pulakka**, Penttihan oli Pekka Pulakan poi-

ka Noitermaasta. Ja ainokainen setäni tämä Pentti, koska **Mikko** kuoli jo nuorena poikana.

Mutta ei tässä vielä kaikki. Keväällä valmistui **Kirsti** ja **Edwin Naskalin** tytär **Liisa** diplomi-insinööriksi Tampereen teknisellä yliopistolla. Ja mistä löytyi ensimmäinen työpaikka - no Turusta! Kirstin ja Edwinin juuria ei kai tarvitse kenellekään tämän lehden lukijalle selittää. Kertoaan kuitenkin varmuuden vuoksi, että molempien puolelta juuret ovat Pyhäjärvellä, ja etenkin Kirstin erityisen vahvasti Noitermaassa. Kysymys **Reino Äikiälle** voisi olla, että kuinka Liisan mummu **Annikin**, Helin äiti **Irjan** ja **Pulakoitten** yhteys toisiinsa muodostuu.

Siellä he vaikuttavat, nämä upeat nuoret, länsirannikolla. Voisivat perustaa vaikka Noitermaakerhon, tai Pyhäjärvi. Mutta ei taida kannattaa. Olen varma siitä, että tällainen noitermoisten tuki Turulle, vaikka onkin suuriarvoista ja tärkeää, ei tule loputtomiin jatkumaan. Uusia haasteita tulee varmasti.

Hienoa on seurata tällaisten lahjakkuuksien vaihteita ja vapaasti helistä saa ylpeä ja iloinen olla! Ja kaikissa näissä tapauksissa todeta, että samaa sukua ollaan. Tosin täällä Hämeen-Satakunnan rajamailla ei kolmansia serkkuja ja heidän lapsiaan taideta juuri sukulaisina edes pitää.

Näitten vaatimattomien ajatusten myötä toivotan kaikille lehden lukijoille

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!

ESKO PULAKKA
Vpl-Pyhäjärvi-Säätiön
hallintoneuvoston
puheenjohtaja

Suvannon seudun sukututkimuspiiri

kokoontuu lauantaina 23.1.2016 klo

14.00-17.00 Helsingissä

Karjalatalon Laatokka-salissa.

Kello 13.00-14.00 on vapaata keskustelua ja tietojen vaihtoa.

Kokoontumisen isäntinä toimivat sakkolalaiset.

Kaikki alueen historiasta ja sukututkimuksesta kiinnostuneet ovat tervetulleita avoimeen tapaamiseen.

Lotta juhli itsenäisyyspäivää presidentin kutsuilla

Suomen itsenäisyyspäivää vietettiin taas monenlaisin juhlallisuuksin ympäri Suomea. Tasavallan presidentti **Sauli Niinistö** isännöi puolisonsa **Jenni Hauki-on** kanssa itsenäisyyspäivän vastaanottoa Presidentinlinnassa. Tämä vuotuinen tapahtuma kokosi ennätysmäärän katsojia televisioon ääreen.

Perinteitä noudattaen vastaanoton kunniavieraita olivat sotaveteraanit ja lotat. Ja niin Sibeliuksen Jääkärimarssin soidessa ykkösvieraat saapuivat ensimmäisinä presidenttiparin kätteleen.

Veteraanien joukossa oli yksi tuttuakin tutumpi vernitsalainen. Entinen lottana, 95-vuotias **Else Virtanen** o.s. **Lappalainen** asteli tyylikkäänä lottamerkki puvun rinnuksessa **Olli**-poikansa käsipuolella kätteleen.

Else syntyi Pyhäjärven Vernitsan kylässä 1920. Vanhemmat **Aapro** ja **Maria Lappalainen**. Kähdeksanlapsisen perheen vanhimmat lapset olivat kaikki sodan aikana isänmaan asialla. Pojat **Keijo**, **Viljo** ja **Lauri Lappalainen** olivat rintamalla. Else toimi lottana Käkisalmen rannikkokotikystön puhelinkeskuksesta. Hän kuului Sortanlahden lottayhdistykseen, niin kuin niin moni hänen ystävästään ja sukulaisistaan Vernitsalla.

"Kyl miul on viisas hevonen, se ossaa tarvittaessa toimia vaikka puhemiehenä".

Else Virtasen elämäntarina

Else toimi Vernitsan Osuuskaupan myymälänhoitajana. Se oli Sortanlahden liikkeen sivumyymälä.

Kerran liikkeen tavarista oli pulaa. Isäni **Juho Lappalainen** sattui menemään samaan aikaan kauppaan. Else valitti, "millä ihmeellä saisin lisätavarat tuotua Sortanlahdesta". Isäni neuvoi: "ota miun hevonen, Lempi Maria on rauhallinen tamma, kyllä sie sen kanssa pärjät".

Se oli kohtalokas matka. Else lähti, sai tavarat rekeen ja sitten paluumatkalle. Kesken paluumatkan hevosen rinnustin aukesi ja siinä olikin vaikeuksia. Tielä kulki sotilas polkupyörällä. Else pyysi apua ja sotilas sitoi tottuneesti rinnustimen. Else kiitteli avusta, lupasi palkaksi tupakkaa.

Sotilas tuli hakemaan kaupasta tupakkaa-askia ja esitteli itsensä, **Aulis Virtanen** Kiiikoisista. Ja niin siinä kävi, että sen jälkeen Aulikselle tuli usein asiaa kauppaan. Nuoret rakastuivat, kihlautuivat ja häät päätettiin pitää juhannuksena 1944. Juho Lappalainen onnittelii kihlaparia todeten "kyl miul on viisas hevonen, se ossaa tarvittaessa toimia vaikka puhemiehenä". Kauniit häät lähetettiin sukulaisille. Sitä juhannusta ei tullut.

Naapurimme Neuvostoliitto aloitti kesäkuun alussa massiivisen suurhyökkäyksen, jonka veroista ei koskaan aikaisemmin oltu koettu Suomen rajoilla eikä

missään muuallakaan koko Pohjolassa. Neuvostoliitto päätti nyt lopullisesti saattaa Suomen Baltian tavoin venäläisten haltuun.

Evakkoon ja vihille

Elsen ja Auloksen häät tietenkin peruuntuivat. Morsiuspukukin meni Lappalaisten tavaroiden mukana evakkoon Pohjanmaalle.

Parin kuukauden kuluttua lottapukuinen Else ja sotilasasuinen Aulis vihittiin Kiikan kirkossa. Syyskuussa 1944 sota päättyi ja Aulis palasi rintamalta. Ensimmäinen yhteinen koti perustettiin Kiiikkaan.

Raivoisan hyökkäyssodan jälkeen rauha tuntui käsin kosketeltavan hyvältä. Ei ollut tykkitulta, ei kovia komentosanoja, pakoa ja pelkoja. Oli uusien tuntemuksien aika. Miten hyvältä tuntui olla rakastunut. Puhua kauniita lauseita pehmeästi ja kaikkien vaikeuksien jälkeen rakentaa toiveikkaina yhteistä tulevaisuutta.

Elämä kului yrittäjänä

Else perusti tekstiililiikkeen Vammalaan ja Auliksella oli myös oma yritys. Perheeseen syntyi kolme poikaa, **Esa**, **Pekka** ja **Olli**. Elämä Kiiikassa oli kiireistä aikaa. Lapset pieniä ja työelämä vaati kohtuuttoman paljon. Eteenpäin kuitenkin mentiin.

Porissa on nyt asuttu noin 40 vuotta. Heillä oli oma Virtasen Elintarvikeliike. Sotarintaman myrskyssä solmittu avioliitto kesti 60 vuotta. Väsynyt veteraani

Aulis nukkui pois 10 vuotta sitten.

Else on luonteeltaan peruspositiivinen. Liike-elämässä hän palvelualltiina huomioi asiakkaat todella ystävällisesti. Monista asiakkaista tulikin hyviä ystäviä.

Lappalaisen perheestä on Elsen lisäksi enää elossa nuorin sisko **Annika Packalen**. Sisaruksille Else on ollut turvallinen isosisko, joka jaksoi aina lohduttaa ja tukea vaikeiden sairauksienkin aikana.

Else on on tietysti elämänsä aikana toiminut erilaisissa järjestöissä, mutta rakkainta hänelle on ollut kuorolaulu. Hän kuului monia vuosia Porin seurakunnan kirkkokuoroon.

Else on hyvin tyytyväinen tämän hetkiseen oloonsa.

– Minulla on äärettömän hyvät pojat. He ovat olleet aina tukenani. Omakotitalon ylläpito alkoi tuntua raskaalta, vaikka kotiani rakastinkin. Sain äskettäin myytyä taloni ja se tuntui huojentavalta. Samalla siirryin Porin Diakonissalaitoksen itsellisen asumisen kaksioon. Täällä on turvallista. Saan heti apua vuorokaudesta riippumatta. Joten mikäs tässä on ellessä, totea Else hyväntuulisesti.

Oikein oikein hyvää 95-vuotispäivää vielä näin jälkikäteen! Ja tutun Konevitsalaisen Igumeni Mavrikin sanoin: Armorikkaita vuosia eteenpäin!

SALME RINTALA

Jouluun virittäytyttiin adventtiristeilyllä

Heinäkuun juhlahedessä mainostetulle Lomalinjan Adventtiristeilylle Tallinnaan 29.-30.11.2015 lähti Tampereen vanhan kirkon edestä iloista karjalaisa väkeä parilla linja-autolla. Suunta oli Länsitermiinaali Helsingissä ja Baltic Queen. Terminaalissa oli lähtöselvitys, jonka jälkeen suuntasi laiva keulan kohti Tallinnaa. Säätiedotus oli luvannut myrskyä, joka toki vähän keinuttikin laivaa. Yö voitiin kuitenkin viettää turvallisesti ankkuroituna Tallinnan satamassa.

Illan yksityistilaisuuteen toivat tervehdykset karjalaisyleisölle **Satu Hallenberg** Karjalan Liitosta, **Tuula Kanninen** Apulehdestä, **Johanna Lillqvist** Suomen Lähetysseurasta ja **Laura Grönmark** Lomalinjasta.

Adventtikonsertissa muusikko **Hannu Lehtonen** tulkitse tuttuja joulu-

lauluja sekä **Olavi Virran** ikivihreitä. Säestäjänä toimi Kultaisen Harmonikan voittanut **Jarno Kuusisto**. Myöhemmän illan musiikista vastasi pyhäjärveläisjuuret Tiituan kylästä omaava **Markku Aro**, koko kansan laulajasuosikki jo 1960-luvulta. Vankalla kokemuksella Markku otti jälleen kerran yleisönsä.

Aamulla oli mahdollista lähteä neljäksi tunniksi maihin Tallinnan joulutorille. Aamupäivän ohjelman laivalla aloitti emerituspiispa **Wille Riekkinen** ajatuksilla joulusta, jota oli Roomassa alettu viettää jo 300-luvulla. Kuultiin joulun sanomasta ja siihen mm. liittyvistä Jumalan valtakunnasta, välittämisestä, posken kääntämisestä ja rististä.

Kauneimpia joululauluja laulettiin Suomen Lähetysseuran tämän vuoden vihkosesta. Esilaulajana oli

Hannu Lehtonen, säestäjänä Jarno Kuusisto ja juontajana Johanna Lillqvist.

Jokainen oli saanut ovela tullessaan arpalipun, ja lopuksi jännitettiin, osuiko arpanumerolle mitään. Arvottavia voittoja oli kuitenkin melko runsaasti. No, eipä osunut allekirjoittaneelle.

Ennen laivan saapumista Helsinkiin oli kokoustilassa puolentoista tunnin ajan risteilyvierailta mahdollisuus tutustua yhdistysten ja yritysten toimintaan. Pyhäjärven esittelypöydällä oli lehtiä, kirjoja ja kortteja.

Myötätuulessa purjehdient oltiin aikataulun mukaisesti Helsingissä ja linja-automatka kotipuoleen saattoi alkaa ajatukset adventtiaikaan virittäytyneinä.

PIRJO KIIALA

Markku Aro & Diesel-yhtye otti jälleen kerran yleisönsä.

Hannu Lehtonen, Jarno Kuusisto ja Johanna Lillqvist.

Mikko Kaasalainen tanssien maailmanmestariksi

Mikko Kaasalainen voitti latinalaistanssien ammattilaisten Master Class -luokan maailmanmestaruuden parinsa **Adrienn Fitorin** kanssa syyskuun lopulla Luxemburgissa.

Mikon ja Adriennin vuosien unelma toteutui.

– Palkintopallilla Maamme-laulua kuunnellessa tunne oli uskomaton, kertoi Mikko.

Mikolla on pyhäjärveläisiä sukujuuria isän puolelta. Mikon isoisa **Reino Kaasalainen** oli syntynyt 1923 Konnitsan kylässä. Hän joutui lähtemään sodan jaloista vanhempiensa **Juho** ja **Anni Kaasalaisen** kanssa ja asettui Suodenniemen Lahdenperän kylään, jossa toimi maanviljelijänä kuolemaansa 1982 asti.

Mikko Kaasalainen on syntynyt Mouhijärvellä ja asuu tällä hetkellä Tampereella. Adrienn on kotoisin Unkarista, Tampereen ystävyyskaupungista Miskolcista, ja asuu myös Tampereella.

Mikko aloitti tanssiurheiluharrastuksen 12-vuotiaana ja maailmanmestaruus on 25-vuotisen intensiivi-

sen harjoittelun tulos. Yhdessä Mikko ja Adrienn ovat tanssineet 12 vuotta ja voittaneet sinä aikana lukuisia Suomen mestaruuksia, EM-pronssia, EM-cupin mestaruuden sekä Pohjois-Euroopan mestaruuden. Tanssiurheilu on vienyt paria kilpailu- ja harjoittelumatkoilla lähes 40 maahan aina Japania, Singaporea ja Yhdysvaltoja myöten.

Mikko ja Adrienn ovat ammatiltaan tanssinopettajia ja tanssiurheilutuomareita. He kiertävät ympäri Suomea opettamassa, valmentamassa ja tuomaroimassa. Omaa tanssiaan pari harjoittelee päivittäin Tampereella ja lisäksi ulkomaiden harjoitusleireillä, joissa tanssitaan usein kymmentuntisia päiviä.

Latinalaistanssi on muuttanut entistä urheilullisemmaksi ja nopeammaksi. Kilpatanssijoilta vaaditaan samat edellytykset kuin kelta tahansa huippu-urheilijalta dopingtesteineen.

KAUKO
KAASALAINEN

Kilpatanssi on kovaa urheilua nykyään. Maailmanmestareiksi ovat päässeet Mikko ja Adrienn.

Lauluja ja lämmintä tunnelmaa Tampereen kerhon pikkujouluissa

Tampereen Seudun VPL Pyhäjärvi-kerhon pikkujoulu vietettiin 12.12.2015.

Vanha tamperelainen tapa on nimetä talot niin, että jokainen tietää, mistä on kyse. Tämän vuoden pikkujoulupaikka oli vuosina 1913-1962 monelle hyvin läheiseksi tullut "haitaritehdas" eli synnytyssairaala Pyyntikintorin, aikaisemman Heinätorin vieressä lähellä Rellua, nykyistä Lyseon lukiota. Myöhemmin talo oli vanhusten sairaala ja tänä päivänä seniorikoti. Lyseokatu on muutettu F. E. Sillanpään kaduksi, koska Tampereen Suomalaisen Reaalilyseon oppilas on ollut Nobelkirjailijamme.

Juhlapaikkamme, Ravintola Frans Emil, sijaitsee seniorikodin yhteydessä. Kerhon puheenjohtaja **Aila Kuhlman** toivotti juhlavieraat tervetulleiksi, jonka jälkeen laulettiin Karjalaisten laulu. Sitten oli vuorossa jouluaateria kaikkine herkuineen.

Laila Innanen lausui otteita Eino Leinin Hymyilevästä Apollosta ja tamperelaisyyntyisen Yrjö Jylhän runon Pyhä yö. Runo sopi tilaisuuteen hyvin myös siksi, että oltiin Jylhän lapsuuden maisemissa ja melko lähellä Punakylän ja Amurin koulun välisessä puistossa on Yrjö Jylhän patsas; Runoratsu – sotaratsu (Terho Sakki 1964).

Lailaa pyydettiin jäämään paikalleen, koska kerho kiiti häntä puheenjohtajana toimimisesta vuosina 2003-2014 Karjalan Liiton hopeisella ansiomerkillä. Merkin tuli Liiton edustajana luovuttamaan Karjalaisseurojen Tampereen piirin puheenjohtaja, sosiaalineuvos **Tuomo Nenonen**, apunaan Aila Kuhlman.

Pirjo Äikäs lauloi, laulatti ja tarinoi viritellen joulun tunnelmaan. Pirjon juuret vievät Tiituaale. Lauloimme hartaita joululauluja, unohtamatta tie-

tenkään Sibeliusta. Kaiho-mielin lauloimme rekirekistä, valkeasta joulusta ja korkeista nietöksistä, koska oli aivan lumetonta ja ruoho vihreää. Kas kummaa, seuraavana aamuna oli valkoinen.

Pyhäjärven kansallispuvun "kiireestä kantapähän" esitteli toinen Pirjo elokussaan 130 vuotta täyttäneen kansallispuvun kunniaksi. Esittely alkoi hunnusta, päättyen nauhoilla nilkan ympäri sidottuihin jalkineisiin eli kurpposiin.

Hyviin juhliin kuuluu tietysti myös arpajaiset. Voittoja oli runsaasti, samoin voittajia. Toivotaan onnea rakkautta heille, joita arpa ei suosinut.

Tilaisuus päättyi kahvitarjoiluun joulutortun kera. Seuraava tarinatuokio on 13.1.2016. Tervetuloa!

Pyhäjärvi-kerho toivottaa rauhallista joulua lehden lukijoille.

PIRJO KIIALA
kerhon sihteeri

Ansiomerkkin luovutus. Kunniakirjan tekstiä lukee Tuomo Nenonen, keskellä Laila Innanen ja oikealla Aila Kuhlman. Kuva: Leevi Hietanen.

Pirjo Äikäs lauloi, laulatti ja tarinoi. Kuva: Pirjo Kiiala.

Kunnanlääkäri H.E. Arajärvi Huittisissa 1934-1967

Tohtori **Hannu Erkki Arajärvi** toimi Huittisten kunnanlääkärinä vv. 1934-1967. Hän oli syntynyt Leppävirralla 24.1.1901 ja valmistuttuaan lääkäriksi hän toimi kunnanlääkärinä Vesanolalla ja Heinävedellä. Huittisten – Keikyän kunnanlääkäriksi hänet valittiin v. 1934 ja eläkkeelle hän siirtyi Tampereelle v.1967 pitäen vielä muutamien vuosien yksityisvastaanottoa. Arajärvi kuoli v. 1973 ja hänet on haudattu Ikaalisiin, josta hänen vaimonsa **Saima Kauppila** oli kotoisin.

Huittisten seudun sairaalatoimen kehittämisessä tohtori Arajärvellä oli varsin merkittävä osuus. Hän oli suunnittelemaan Huittisten uutta sairaalaa ja toimi myös varavankilan lääkäriä sen perustamisesta eli vuodesta 1935 eläkkeelle jäämiseensä saakka. Tohtori Arajärvi toimi sotilaslääkärinä talvi- ja jatkosodassa. Arajärven lasten kertoman mukaan aivan erityisesti suurkaupunki Viipuri kiehoi häntä.

Talvisodan jälkeen Huittisten seudulle muutti paljon Kaukolan ja Uudenkirkon evakoita. Jatkosodan jälkeen Huittisten seudulle muutti pysyvästi pyhäjärveläisiä ja sakkolalaisia evakoita. Tohtori pärjäsi siirtoväen kanssa erinomaisesti. Kunnanlääkäri jos kuka joutui mukaan tuohon suureen väestönmuutokseen. Sodan jälkeen sairaalassa tohtori suoritti varsin vaativiakin leikkauksia ja hoitotoimenpiteitä. Hän kunnioitti hoitohenkilökuntaansa suuresti. Varsin mittavan päivätyön Arajärven apulaisena suoritti pyhäjärveläinen sairaanhoitaja **Anna Ojanen**, joka valmistui Sortavalasta ja hoitajakokemusta hänelle kertyi Sortavalan, Maaninkan ja Varkauden sairaaloissa ja tietysti sotasairaloissa. Sairaalan leikkaussalin osastonhoitajaksi Anna Ojanen valittiin 1957, jossa tehtävässä hän toimi vuoteen 1979.

Monet pyhäjärveläiset olivat tohtorin potilaina. Aukioloajat olivat joustavia ja hätätapauksissa lähdeittiin vaikka keskellä yötä. Joka torstai-ilta vastanotto oli suljettuna, sillä silloin Arajärvi matkasi yhdessä pastorin ja maallikkajäsenen kanssa Huittisten Varavankilaan kokoukseen. **Armas Kaasalainen** ja **Juho Äikiä** kuuluivat aikoinaan useita vuosia vankilan johtokuntaan maallikkajäsenenä. Tämän kirjoittaja muistaa, kuinka hyvissä ajoin ennen vankilan virka-auton tuloa jouduimme hieman pihapiiriä kunnostamaan ylimääräisistä kelkoista ja kärryistä. Omakohtaisia kokemuksia tuli myöhemmin omistakin vastaanottokäynneistä.

Tohtori Arajärvi joutui kunnanlääkärinä tekemisiin myös pyhäjärveläisten kunnan luottamusmiesten kanssa. Varmasti **Matti Viskari** valtuuston puheenjohtajana oli paljolti tekemisissä tohtorin kanssa.

LC-Lauttakylän työryhmä on kuluneiden 13 vuoden aikana tallentanut huittislaista perinnettä niin videofilmiä kuin myös kolmen **Junno Välimaan** valokuvakirjan avulla. Työryhmään ovat kuuluneet **Antti Nieminen**, **Kalevi Votka**, **Uuno Kulmala**, **Antti Seppä** ja **Reino Äikiä**. Kaikki työryhmän jäsenet ovat tehneet lukuisia Karjalan kotiseutumatkkoja ja ovat myös innokkaita Vpl. Pyhäjärvi-lehden lukijoita. Tämä viimeinen koitos on kestänyt reilut kolme vuotta. Vaikeutena on ollut aineiston runsaus, sillä useat henkilöt ovat henkilökohtaisesti muistelleet toisinaan jopa hirteishuomorilla varustettua tohtoria.

Työntäyteinen tohtori piti kesälomistaan huolta. Silloin lääkäritalo tyhjentyi perheestä, joka muutti Arajärven vaimon Saima Kauppilan kotimaisemiin Ikaalisiin. Monet valokuvat ja kertomukset Ikaalisten suurista kalansaaliista tulevat kirjan sivuilta esiin. Kirjaa on saatavissa Huittisten ja Tyrvään kirjakaupoista.

REINO ÄIKIÄ

vpl. **Pyhäjärvi**

Kotisivut osoitteessa:

www.karjalanliitto.fi/vplpyhajarvisaatio

Moukarimies Tuomas Seppäselle kiitoksia

Noormarkun Finpyyn koulu täytti ääriään myöten, kun Noormarkun Nopsa palkitsi parhaita urheilijoita. Palkitsemistilaisuus sai tänä vuonna paljon uutta positiivista julkisuutta, sillä olihan palkittavana Satakunnan paras yleisurheilija, Pekingin MM-kisojen 10:ksi sijoittunut Nopsan oma moukarimies **Tuomas Seppänen**.

Meille karjalaiset sukujouret omaaville pyhäjärveläisille Tuomaksen saavutus oli merkittävä ja hyvin mieleenpainuva. Kaikkiaan alkoi 100 vuotta sitten urheiluseura Pyhäjärven Kaiun perustamisesta.

Esko Pohjolanen puhe tilaisuudessa:

Arvoisa Noormarkun Nopsan puheenjohtaja, hyvä Nopsan urheiluväki!

Meillä juuret Karjalassa lähtöisin olevan jakokunnan kyläseuran edustajina on mieluisaa olla tässä tilaisuudessa tuomassa tervehdystä seuranne jäsenelle Tuomas Seppäselle.

Seppäsen perhe asettui asumaan sotien jälkeen Keikyän kuntaan, jossa Seppäsen nuorempi polvi asuu nykyisin, Sastamalassa tai Satakunnassa. Tuomas Seppänen on suvun neljättä sukupolvea, jonka olen henkilökohtaisesti tuntenut.

Minulla on valoisa muistikuva lähinaapuri Seppäsen talosta ja perheestä Karjalasta 80 vuoden takaa. Urheilukipinä alkoi kotipiirissä Vpl. Pyhäjärvellä ja jatkui evakkomatkan jäl-

Tuomas Seppänen (kuvassa keskellä) sai kiitosta ja kannustusta urheiluralleen.

keen Keikyällä. **Markun** isä **Onni** oli kiinnostunut urheilusta, joka sitten myöhemmin kantoi hedelmää. Markun toimesta innostus siirtyi seuraavaan sukupolveen. Monien urheilulajien kokeilujen jälkeen olet Tuomas löytänyt moukarinheiton omaksi lajiksiesi ja viimeaikoina menestynyt siinä hyvin.

Meidän kyläseuramme kesätapahtumassa on seurattu tiiviisti kehitystäsi ja tuloksiasi. On odotettu, milloin heitto lähtee oikealle lentoradalle ja tulee se odotettu Kalevan kisojen kultamitali. Tuli kuitenkin vielä parempaa, sijoitus

maailman valtioiden joukossa 10. sija Pekingin MM-kisoissa. Tästä on hyvä jatkaa tuleviin kilpailuihin. Kyläseuramme tuo onnittelet ja lämpimät kiitokset saavutuksiesi johdosta.

Kyläseuramme kesäkouksessa 8.8.2015 on myönnetty Tuomas Seppäselle urheilun kannustinapuraha saavutuksiestasi.

”On odotettu,
milloin
heitto lähtee
oikealle lentoradalle”

Kyläseuran puheenjohtajan Pertti Pohjolan luke- ma onnitteluaadressi:

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiö on myöntänyt sinulle Tuomas Seppänen 100 vuotta perustamisesta täyttävän urheiluseura Pyhäjärven Kaiun kultaisen muistomitalin ”Juuret Karjalassa urheilijana”.

Lopuksi Vpl. Pyhäjärvi-Säätiö luovutti myös Tuomaksen isälle Markulle v. 1970 julkaistun urheiluseura Pyhäjärven Kaiun historikkiin.

Hylkeenharmaan kuutit seikkailevat Etelä-Pohjanmaalla

Matti Kouvon Hylkeenharmaa Haukijahti-trilogia on saanut lokakuussa 2015 väliosaa 1½: Ilimajoen iipikset. Kirjailijan isänpuoleiset sukujouret ovat Pyhäjärvi Vpl:n maisemissa, mutta tällä kertaa seikkailut eivät sijoitu maantieteellisesti lähelläkään Karjalaa, ei edes Kymenlaaksoa. Teoksesta kehkeytyy sekä yhteiskuntakriittinen hyljenovelli että eräänlainen pienoisteoriariromaani, jonka päähenkilöt ovat sananmukaisestikin pienoisteoriareita. Näennäinen sattuuma kiskoo kuutit toiminnalliselle retkelle Etelä-Pohjanmaalle aikaan, joka ei ole tätä päivää, mutta joka häilyy eilisen ja huomisen välisellä hämärällä rajamaalla.

Ilimajoen iipisten maailma näyttää verrattain synkkänä: maailman epävarmuus on suistanut Suomen ja Etelä-Pohjanmaan tilanteeseen, jossa kaikkea ja kaikkia arvioidaan ainoastaan mahdollisena uhkakuva. Poliittinen järjestelmä on ajautunut sekavaksi kokoelmaksi toinen toisiansa kilpailuttaviksi puolue-aparaateiksi, joiden liittosuhteista ei etevinkään kremlologi ottaisi selvää.

Kuutit paiskautuvat kaoksen pohjautuvaan järjestelmään siinä vaiheessa, kun sen irvokkuus on puhkeamassa rumimpaan kukkaansa: robotti- ja järjestysvallan liittoon. Tätä liittoa edustaa ”suurella syräkällä ja isoolla kaffelilla” hääräävä, nykyteknikan viimeisimpien sääntöjen mukaan uudelleen rakennettu Könnin Kuokkamies. Syntyä mitteli, jossa kuuttien suoraviivainen ajattelu ja toiminta haastaa monipuoluediktatuurin sanelupolitiikan.

Hylkeenharmaa Haukijahti osa 1½ – Ilimajoen iipikset on tuskin ehtinyt nousta painokoneesta, kun kirjailija havahtuu alkavaan postilakkoon. Alkaa kuumainen valmistelu: arvostelu- ja joululahjakappaleet on saatava perille maksoi mitä maksoi ja kävi miten kävi... Tätä touhua ihmettelevät itse Hylkeenharmaa Haukijahti -sarjan päähenkilöt, kuutit, jotka tavannomaisella inspiraation tuontimatallaan katsovat parhaaksi seurata hullutusta hie-

man sivummalta...

– Sielkö se meitä kirjailia kaahaa mustal kärryl ko salanen söörviisi? Mitä sie Muutti näet?

– Hää viekii Ilimajoen iipiksii paikast toisee, konnyssäkät ei muute kule!

– Ellei hää olis nii sankee, nii myö voitais heittää tai koptereil!

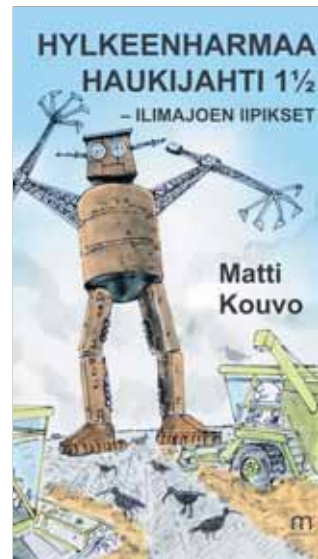
– Mitä hää tolvistee säntäileep, maksaaha ne löpötkii?

– Kirjoi ko vasaap, nii eip laskupää toimi?

– Ukko tekkee mitä ukon täytyyp!

– Ajaap ko rahtii Pietari!

– Ja syöp lopuks koninkii?

– Mitä hää tolvistee säntäileep, maksaaha ne löpötkii?

– Kirjoi ko vasaap, nii eip laskupää toimi?

– Ukko tekkee mitä ukon täytyyp!

– Ajaap ko rahtii Pietari!

– Ja syöp lopuks koninkii?

Sarjan molemmat kirjat voi hankkia kustantaja Mediapinta Oy:n sivujen kautta (www.mediapinta.fi/).

Karjalaiset pidot tarjolla tammikuun päätteeksi

Pääkaupunkiseudulla toimiva Vpl. Pyhäjärvi-Seura järjestää lauantaina 30.1.2016 klo 14-17 Karjalaiset pidot Helsingin Huopalahden kirkon seurakuntasalissa. Pidot järjestää Karjalan Liiton piirakkamestari **Juhani Forsberg** yhdessä seuran emännistön kanssa. Pitoihin kutsutaan seuran jäsenten lisäksi kaikkia muitakin Vpl. pyhäjärveläisiä perheineen ja ystävineen.

Pidoissa tarjotaan pitkään haudutettua karjalanpaistia, jossa on sianlihaa, nautaa ja lammasta sekä luonnollisesti erilaisia piiraita. Lisäksi on keitetyjä perunoita ja juureksia, erilaisia raasteita ja vihanneksia, jälkiruokana kiisseli viime kesän marjoista kermavaahdon kera sekä kahvit.

Aterian hinta on aikuisilta 15 euroa, 6-12 -vuotiailta 8 euroa, 0-5-vuotiaat ilmaiseksi.

Osallistujia pyydetään ilmoittautumaan 18.1.2016 mennessä osoitteisiin
Raii Huovila
p. 050-5482681
tai raili2@elisanet.fi,
Sini Heikkonen
p. 050-5351791
tai siniph@outlook.com.

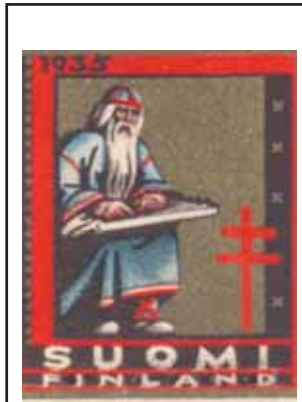
Mukaan mahtuu 70 ensiksi ilmoittautunutta. Ateria maksetaan käteisellä paikalla.

Tilaisuus on iloinen vapaamuotoinen keskitalven juhla, jossa on aterioinnin lisäksi muutakin ohjelmaa. Tervetuloa joukolla, myös lasten ja lastenlasten kanssa.

Huopalahden kirkon osoite on Vespertie 12, 00320 Helsinki (Etelä-Haaga). Kirkolle on Huopalahden asemalta matkaa 300 m, bussipysäkillä (bussit 40, 41, 52) 100 m.

Kuvissa on Juhani Forsbergin leipomia piiraita ja pitopöytä Huopalahden kirkossa.

Vuoden 1935 joulumerkki

Suomen tuberkuloosin Vastustamisyhdistys on jälleen tehnyt vuodelle 1935 joulumerkin. Sitä voi käyttää kirjeissä, kortteissa ja joululahjapakettien tutuna koristeena. Kalevalan riemuvuotena joulumerkkikin on Kalevala-aiheinen. Siinä esiintyy partasuu uros, ehkä itse Väinämöinen, kannelta soittamassa. Merkki on **Martta Wendenin** piirtämä.

Joulumerkistä saatavat tulot käytetään etusijassa lapsuusajan tuberkuloosin vastustamistyöhön. Viime vuoden joulumerkki tuotti puhdasta tuloa 238.655 markkaa.

Joulumerkin hinta on 50 penniä. Niitä on saatavilla kaikista postitoimipaikoista sekä useista osuus-, kirja- ja paperikaupoista.

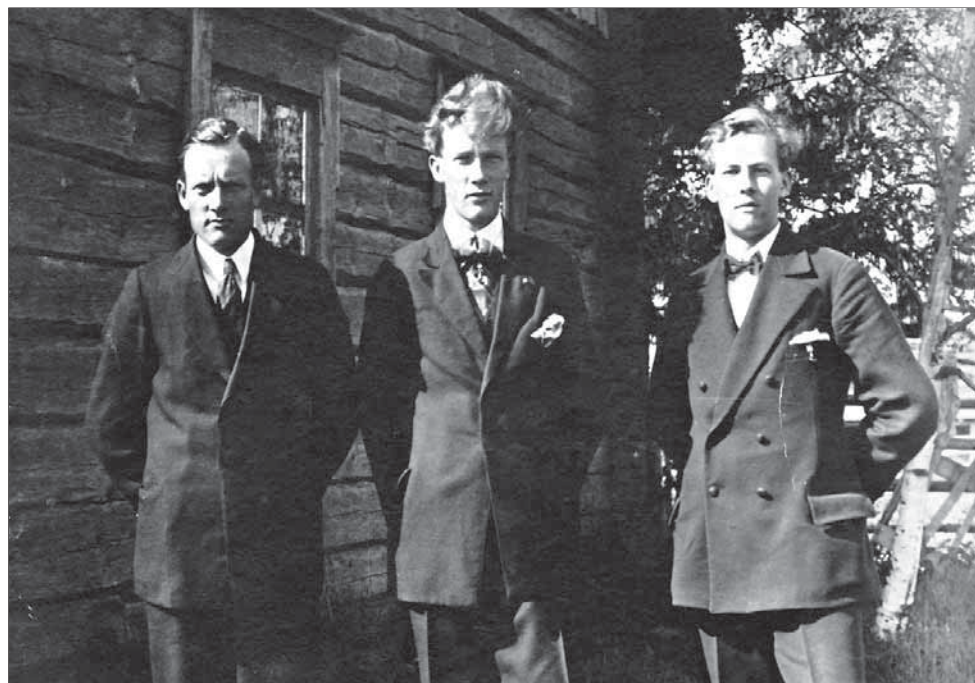
Toivomus olisi, että merkki koristaisi mahdollisimman monia kirjeitä ja kortteja, joita Suomessa posttiin pannaan.

Joulumerkin tarkoitus on tehdä mielempää lämpimäksi sille taistelulle, jota maassamme käydään tuhoisinta kansantautiamme, tuberkuloosia, vastaan.

TAISTO VIRKKI

Alapekkolan pojat eli Inkisen veljekset

Vanhasa valokuvassa vasemmalla Juhho-setä, keskellä Väinö-setä ja oikealla isäni Toivo Inkinen. Poikien vanhemmat Leena o.s. Kaasalainen ja Pekka Inkinen. Kuva on otettu 1930-luvun alussa heidän kotinsa pädyssä Pyhäkylässä. Oikealla on ollut Hely Musakka, Toivo Inkisen nuorimmainen.

Rauhallista joulua ja hyvää vuotta 2016!

Hyvää joulua ja onnellisia päiviä uuteen vuoteen!
Vpl.Pyhäjärvi-seura ry

Joulurauhaa ja -iloa, sekä Siunausrikasta Uutta Vuotta sukulaiset, ystävät ja tuttavat!
Tv. Marjatta ja Antti Rantanen Raumalta

Jouluterveiset, hyvää uutta vuotta toivottelee Orvokki Vanhanen, Lappeenranta

Hyvää joulua ja uutta vuotta!
Seppo ja Heikka Karppanen

Liikenneyhtiö PUTUS OY toivottaa hyvää joulua ja uutta vuotta.
30 vuotta yhteistä matkaa!
Puh. +358 400 226 285
myynti@matkaputus.inet.fi

Hyvää Joulua ja Onnellista Uuuttavuotta
Toivottaa Heli Salminen

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta 2016
toivottaa Yrjö S. Kaasalainen & nuoret

Rauhallista Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta 2016!
Eila ja Markku Pärssinen

Toivo Inkisen lapset Pekka, Mirja, Pirjo ja Hely lapsineen lähettävät Rauhalliset Joulun toivotukset kaikille Pyhäkyläisille ystäville ja sukulaisille.

Kiitän kuluneesta vuodesta ja toivotan Rauhallista Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta 2016!

Pirjo Kiiala

Tiesitkö tämän Pyhäjärven vaakunasta?

Vaakunan kuviot on otettu Pyhäjärven kirkkoaholle 1936 pystytetystä lahjoitusmaatalonpoikien muistomerkin huipulla olevasta lyhdystä, jonka yläpuolella oli Karjalan vaakunakuviot. Idea on rovasti **Kaarle Viikan** ja heraldisessa muotoilussa avusti heraldikko, graafikko **Kaj Kajander**, 1989.

Vaakunan selitys:
Punaisessa kentässä kultainen lipuke, jossa musta, kulmikas tylppäkärkinen ankkuriristi; ristin alin sakara muita pitempi. Lipukkeen yläpuolella kaksi irtonaista, toisiaan vastaan iskevää käsivartta, joista oikea pitelee miekkaa, vasen käyttää sapelä; kaikki hopeaa.

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön

Adressit 10 euroa kappale + postituskulut.
Tilaukset:
Juhani Forsberg
Ryytimaantie 19 A 8
00320 Helsinki,
puh. 050-511 2899
tai

Mistä löydän hyvän lahjan?

Tässä vihje: Hanki kirjapari *Kaunista Vpl Pyhäjärveä*, osat I ja II. Yhteensä 736 sivua ja 1750 kuvaa. Koko A4.
Hinta vain 95 euroa + läh. kulut. Lisätietoja ja tilaukset: taubila@pp.inet.fi tai 044 564 1040
Noudettavissa myös johtokunnan jäseniltä ilman lähetyskuluja.
Sekä <http://vpl-pyhajarvi.fi/kirjapuoti>
Suvannon seutu 1917-1921 elämää ja ihmiskohtaloita 336 s.
Hinta 40 euroa. Tilaukset puh. 040 021 3369. Suvanto-kirjaa vain tästä numerosta 040 021 3369 tai sähköpostistani.
Numerosta 044 564 1040 vain Kaunista Vpl Pyhäjärveä.

Vpl. Pyhäjärvi -tuotteita edullisesti lahjaksi ja omaan käyttöön

Hanki nyt **vaakunapaita**, jota saatavana jälleen kaikissa pohjaväreissä valkoinen, helmenharmaa ja musta. Tuote, juuristamme kertova Vpl. Pyhäjärven vaakunapaita, sopii esim. lahjaksi ja asukseksi tuleville kotiseutumatkooille, vaikka koko ryhmälle. Aidon värisellä Vpl. Pyhäjärven vaakunan kuvalla ja tekstillä PYHÄJÄRVI VPL varustettua erittäin hyvälaatuista T-paitaa löytyy valkoisissa ja mustissa sekä V- että pyöreällä kaula-aukolla, mutta helmenharmaissa vain pyöreäaukkoisena. Koot S, M, L, XL hinta 15 e/kpl ja isommat koot XXL ja XXXL 20 e/kpl. Mustia V-aukkoisia vain muutama iso koko jäljellä.

Seuran 50-vuotishistoriikki (2007) tarjoushintaan 10 eur/kpl. Hanki myös kirja **Suvannon seutu 1917-1921**, elämää ja ihmiskohtaloita: hinta jäsenille 30 euroa, muille 40 euroa.

Postitettaessa lähetyksiin lisätään postituskulut. Tilaukset ja tiedustelut toistaiseksi ainoastaan Kaisa-Liisa Korhonen 050-590 5433, e-mail kaisaliisa.korhonen@kolumbus.fi (huom. muuttunut sähköpostiosoite)

Vpl. Pyhäjärvi-seura ry

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiöltä tuotteita itselle tai joululahjaksi:

Pyhäjärvi-kirja
350 s. Reino O. Kukko – Kaarle Viika, 1989.
Historiaa sanoin ja kuvin, sekä murrenasanasto selityksineen.
Hinta 25 euroa.

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön 60-vuotishistoriikki
136 s. Reino Äikiä, 2008.
Runsaasti kuvia ja muisteluja säätiön alkua ajoilta ja eri paikkakunnilla pidetyistä Pyhäjärvi juhlista ja muista pyhäjärveläisten tapahtumista.
Hinta 20 euroa.

Suvannon seutu 1917-1921, elämää ja ihmiskohtaloita
336 s.
Suvannon seudun paikallishistorian työryhmä, 2015.
Hinta 40 euroa.

Vpl. Pyhäjärvi-pöytästandaari
Suunnittelu Kaarle Viika, 1963. Hinta 42 euroa.

Vpl. Pyhäjärvi-isännänviiri
Koko 45x400 cm.
Suunnittelu Kaarle Viika, 1992. Hinta 75 euroa.

Hintoihin lisätään postituskulut.

Tilaukset ja lisätiedot säätiön asiamies Pirjo Kiiala, puh.0442815 047 tai [pirjo.kiiala\(at\)gmail.com](mailto:pirjo.kiiala(at)gmail.com).

PYHÄJÄRVI-SÄÄTIÖN KOTISIVUT
löytyvät osoitteesta:
www.karjalanliitto.fi/vplpyhajarvisaatio

OSALLISTU MYÖS YHTEISEN PITÄJÄLEHTEMME TEKOON!
Laita tarjolle kuvia ja kirjoituksia.
Toimituksella on oikeus muokata aineistoa.

TAPAHTUMAKALENTERI

Lahden seudun Vpl Pyhäjärvi-kerhon vuoden 2016 aloittava kokous pidetään torstaina 7.1. klo 13 alkaen Ravintola Wanhassa Herrassa, Laaksokatu 17, Lahdessa. **HYVÄÄ UUTTA VUOTTA JA TERVETULOA!**

Tampereen Seudun VPL Pyhäjärvi-kerhon tarinatuokio on keskiviikkona 13. päivänä tammikuuta 2016 klo 13.30 Koulukatu 12, Tampere. Tervetuloa!

Kaikille avoin uusi KARJALA-kerho kokoontuu ke 13.1. klo 17. Tampereella Hervannan kirjaston lukusalisassa (2. kerros). Alustus: Mikä on Karjala? Luovutetut alueet ja sen pitäjät. Karjalan Liiton ja alueellisen seuratoiminnan esittelyä. - Hervannan Karjalaseura

Vpl Pyhäjärvi-seura ry kutsuu jäseniään Karjalatalolle to 14.1.2016 klo 17.30 neuvottelemaan 70. Pyhäjärvi-juhlien järjestelyasioista. La 30.1.2016 Karjalaisista piidoista tietoa toisaalla lehdessemme.

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön hallintoneuvoston kokous on lauantaina 5.3.2016 Sastamalassa.

Vammalan Karjalaseura
Itselle tai lahjaksi
Valokuvia 19.7.2015 Pyhäjärvi-juhlista
Kovakantinen kirja, 21x21 cm
Hinta: 35,00 € (yli 90 kuvaa)
Kierrevihkonen, 21x14,8 cm
Hinta: 25,00 € (yli 160 kuvaa)
Hinnat sis. alv. Postikulut lisätään.
Tilaa viim. 30.9.
Puh. 050-357 9657/Irja tai harjainski@gmail.com

Karjalanmatka

4.1-7.1.2016

Musakan Antin 50-vuotispäivien "Räppiäiset"
1pv Terijoen suuntaan, 2pv Elisenvaaraan

Naskalin Manun tyttö:

Tiedustelut Heli Salminen, puh:0505671586
Nyt joukolla mukaan!

Seuraava Pyhäjärvi-lehti

ilmestyy tammikuussa.

Aineistot toimitukseen viimeistään
ma 11.1.2016 mennessä, kiitos!

vpl. Pyhäjärvi

Julkaisija: Vpl. Pyhäjärvi-Säätiö sr
Kotisivut: www.karjalanliitto.fi/vplpyhajarvisaatio

VPL.PYHÄJÄRVI-SÄÄTIÖ

Päätoimittaja:
Marjo Ristilä-Toikka
Korpimetsontie 16
37570 Lempäälä
puh. 040 730 2622
marjo.ristila-toikka@kolumbus.fi

Tilaukset, jakeluhäiriöt ja osoitteenmuutokset:
Toimitus, päätoimittaja
Rautasemantie, Lempäälä
kts. yhteystiedot vierestä

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön asiamies
Pirjo Kiiala
Lamminkankaantie 12
33420 Tampere
puh. 044-2815047
pirjo.kiiala@gmail.com

Sivunvalmistus:
Marjo Ristilä-Toikka

Toimitusneuvosto:
Juhani Forsberg, Pertti Hakanen, Pirjo Kiiala, Kirsti Naskali, Esko Pulakka, Markku Pärssinen ja Marjo Ristilä-Toikka.

Toimituksella on oikeus lyhentää ja muokata lehteen lähetettyä aineistoa.

Painopaikka:
Botnia-Print Oy
Kokkola

Tilaushinnat: koti- ja ulkomaat 30 euroa/vsk.
Ilmoitushinnat (pmm): kuolinilmoitukset.....0,70 e
tekstissä.....0,80 e
pienin ilmoitus.....20 e
Hintoihin lisätään alv. 24%